

DOMOVINA

Upravišтво „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II, telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrletno 8 Dln, polletno 18 Dln, celoletno 36 Dln; za tuzemstvo razen Amerike: četrletno 12 Dln, polletno 24 Dln, celoletno 48 Dln; Amerika letno 1 dolar. — Račun poštno hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Zaradi sankcij ima slovensko kmetijstvo veliko škodo

V zadnjem času ni gospodarskega sestanka ali zbora, na katerem se ne bi naglašala ogromna škoda, ki jo ima gospodarstvo v naši državi od sankcij proti Italiji, to se pravi od zabrane izvoza v Italijo po sklepu Društva narodov, ker je Italija začela vojno z Abesinijo. Italiji vsa ta zabrana ni kaj škodovala, kakor je nedavno izjavil angleški zunanji minister Eden, a mi vidimo, da so nam sankcije storile veliko zlo.

Podatki o našem izvozu v Italijo nas poučijo, da smo v mesecih decembru, januarju in februarju prodali v Italijo lesa le za dobrih 14 milijonov dinarjev, med tem ko smo ga v enakem času prejšnjega leta za 171 milijonov dinarjev. Celih 157 milijonov dinarjev so nam torej v treh mesecih ugrabile sankcije. S tem pa je zlasti prizadeta Slovenija, odkoder se je lesni izvoz v Italijo čisto ustavil, med tem ko je bosanskega lesa še šlo nekaj čez mejo.

Podobno velja za mnoge kmetijske pridelke, tako za konje, goved, perotnino in jajca. Cene vsem tem pridelkom so nizke po veli-

ki krivdi dejstva, da jih Italija pri nas ne kupuje. Saj je razumljivo, da so cene dobre le ob živahnem izvozu. Zato pa imata dobre cene in živahen izvoz v Italijo naši sosedi Avstrija in Madžarska, ki na sankcije nista pristali. Prva izvažata tjakač les, druga pa živino in druge kmetijske pridelke. To je torej naša nagrada za to, da pošteno izvršujemo mednarodne obveznosti.

Če si zadevo ogledamo natančno, moramo spoznati, da so bile sankcije od prvega početka pogrešena zadeva. Ali so državniki okrog Društva narodov res verjeli, da bo Italija zavoljo sankcij ostala brez vsega tistega blaga, ki ga potrebuje spritno vojne. — Prav gotovo ne. Tudi ni videti, da so imeli namero, resno izvajati pritisk na Italijo, ker do petrolejskih sankcij ni prišlo, a prav zabrana petrolejskega izvoza bi Italijo hudo zadela. Čisti računi torej povedo, da moramo napraviti konec izvajanjem sankcij, to se pravi dragi igri, katere uspeh je edino velika gospodarska škoda.

začno upadati v jeseni tudi reko v svojem spodnjem teku, voda se odteka v strugo, ostane pa blato, ki sestavlja rodovitno mehko plast. To se leto za leto v istem redu ponavlja. V tisočletjih je tako Nil s pritoki ustvaril iz Egipta rodovitno deželjo, pognojil je zemljo, ki je črna in mehka, da more roditi tudi do petkrat na leto. Blato, to je dragocenost Modrega Nila; za to dragocenost in edino le za njo se bore Angleži.

Kaj je vzrok velikih skrbí, ki nastopajo ob tem vprašanju, smo videli. S tem je nerazdružno povezano tudi vprašanje Sudana. Potovanje skozi to puščavo ni prijetno. Na njej ne rase drugo kakor puščavsko pritlikavo gumičevje. Nikjer visokega drevja, nikjer jezer in nikjer oaz (zelenic). Za to pešeno deželjo so Angleži žrtvovali tisoče življenj svojih vojakov. Zakaj? V ozadiju vsega je Sueški prekop. Prekop leži v Egiptu. Če ga hočejo obvladati, si morajo podvreči Egipt. Da se to delo izplača, je treba dvigniti dohodke Egipta. Angleži so zato zasnovele velike načrte namakanja Egipta in s tem povečanja rodovitne površine. Vsaj nasipi in jezovi pri Asuanu bi bili brezpomembni, če ne bi imeli v oblasti tudi vseh pritokov Nilovih. To je vodilo Angleže tudi do osvajanja peščenega Sudana.

Sueški prekop je pripravil Angleže do zasedbe Egipta in dalje do osvajanja Sudana. Toda vladanje tega ozemlja stane denar. Vzdrževanje vojaških posadk zahteva ne samo denarja, temveč tudi ustanavljanje mest in naselij. Zato je treba pokrajino narediti donosno, da bo mogla sama plačati vse svoje vojake in uradnike. Angleži so to znali rešiti. Začeli so namakati puščavo. Leta 1904. so zgradili prve jezove in vodne rezervoarje. Danes je ozemlje med Modrim in Belim Nilom izredno rodovito. Na njem rasejo Angležem iz bombaža visoki milijoni.

Te angleške naprave pa so zbudile nevoljo v Egiptu. Nalski jezovi imajo dobre in slabe strani. Dobro došli so Egiptu, ker regulirajo vodovje in izravnavaajo razliko med deževno in suho dobo. Obenem pa tekmujejo sudanski bombažni nasadi močno egiptskemu bombažu in dajejo Angležem v roke sredstva, ki morejo z njimi krotiti, odnosno obvladovati Egipt. Če je treba, morejo Angleži vodo zapreti. Zdaj zbiraajo ti rezervuari odvisno vodo v deževnih mesecih za suhe mesece, v skrajnem primeru pa odtegnejo vodo Egiptu tudi v mesecih največje potrebe.

Prihod Italianov do Tanskega jezera je spravil Angleže v zadrego. Prav kakor morejo Angleži s sušo zagroziti Egiptu, utegnejo Italiani z enako grožnjo zapreti Sudan.

Važnost Tanskega jezera in Modrega Nila

Modri Nil dobiva vodo iz Tanskega jezera in gnoji obsežne pokrajine

Tansko jezero in Modri Nil sta se v zadnjem času mnogokrat omenjala v časopisju, pri čemer se je ugibalo, kaj utegnejo storiti Italiani, če v vojni z Abesinci dosežejo to jezero. Afrika nima preveč vode in Tansko jezero je zlasti zaradi tega važno, ker Modri Nil črpa iz njega svojo vodo. Zdaj vemo, da so Italiani že pri Tanskem jezeru. Če ga bodo obdržali, se lahko zgodi, da bi dali Modremu Nilu odvod v drugo smer. To pa bi pomenilo za rodovitne sudanske in egiptске kraje prekletstvo, saj bi v njih zamrlo rastlinstvo in nastale bi puščave.

Angleži se zavedajo tega dejstva in se bojé za svoje kolonije. Zato je tudi umljivo, da se toliko zanimajo za potek italijansko-abesinske vojne.

Modri Nil je živec teh afriških krajev, čeprav se z Modrim steka v Nil tudi Beli Nil, ki ima svoj izvir in svoj tek v celoti na ozemlju angleške oblasti. Ti izviri so sicer izdatni, vendar se ne morejo primerjati s pomenom Modrega Nila, ker se med tekom večji del vode izgubi med peskom. Tega za Modri Nil ne moremo trditi, ki donša v Sudan in Egipt poleg velikih voda še blato, ki je gnojilo za poljane vseh obrežnih dežel, v katerih rasea bombaž in žito. Brez tega blata bi ob sami vodi Sudan in Egipt gospodarsko ničesar ne pomenila. Narava pa je naklonila Egiptu še drugo dobroto. V zgodnji pomladni deževni dobi, ko se vale ogromne vode po strugah vseh Nilovih pritokov na sever, sta Modri Nil in še drugi

pritok, ki prihaja z abesinskih planot, Sobat, tako močna, da zapreča šibkejšemu Belimu Nilu pot in zaustavi njegov odtok v glavno strugo. Tako moreta Modri Nil in Sobat z rodovitnim blatom izdatno prekriti vso kotlino ob spodnjem teku.

Tansko jezero, iz katerega teče Modri Nil, leži 1800 metrov visoko. Reka ima zato izredno močan padec; v sto kilometrih svojega teka pade za 1300 metrov. Že kmalu v začetku teka ima ogromen padec, ki ga domačini nazivajo Tuleči ogenj. Nato napravi dolgo pot 900 kilometrov skozi same tesne, ki jih sestavljajo tudi do 1500 metrov visoke skalne pečine.

Od začetka avgusta pa do začetka novembra traja poplavljanje Egipta. Toda v peščenj pustoljini samo voda še ne pomeni rodovitnosti. Sele blato, ki prihaja iz Abesinije, pognoji zemljo. Ko deževje poneha,

Znižanje bremen je del kmečke rešitve

Zadnje čase se čujejo glasovi, da bi se dal ne glede na državne davke znižanjem raznih bremen najti izhod iz hudih časov, ki jih preživlja naš kmet. Pod znižanjem bremen razumemo znižanje stroškov pri gospodarjenju. Ne glede na to, da sta v splošnem za

gospodarsko ravnovesje v kmetijskem obratu potrebna prava ureditev in pravo vodenje obenem z najvarnejšim življenjem kmečke družine, sta možni za upostavitve ravnotežja med izdatki in dohodki kmetije dve poti. Prva gre za tem, da dobi primerne do-

hočese z zvišanjem pridelkov, izboljšanjem kakovosti in vplivanjem na tvorbo cen s pametno trgovinsko in tržno politiko. Druga pot gre za zmanjšanje bremen. Tukaj pridejo v poštev stroški obratovanja, dopolnjevanja in razširjanja obratnih sredstev, obrestovanja dolgov in javne dajatve.

Dinarskih in posebnih plač ni mogoče znižati v lastno korist gospodarjev, ker niti ta vleva vso pažnjo za dejavno sodelovanje pri prehrani, obleki in stanovanju. Važno je vprašanje stroškov za obratna sredstva. Tu moramo poučariti, da so cene življenjskih potrebščin in tudi kmetijskega orodja v naši državi v hudo kričečem nerazmerju s cenami kmetijskih pridelkov. Oblečila, obuvale, in razno orodje so v nekaterih državah cenejša kakor pri nas, cene kmetijskih pridelkov so pa tam višje od naših cen. Iz tega vidimo, kako veliki so dobriški industrije in trgovine, ki kupujejo s kmečkimi žuži. Tu mora država poseči vmes z železno roko in določiti pravičen zaslužek industrije in trgovcu. Takemu izkoriščanju bi se dalo od pomoči z živahnejšim širjenjem nakupnega in prodajnega združništva. Tu bi se mogli mnogi učiti od naših južnih bratov. Obrestna

mera naših združnih denarnih zavodov je v primeru z ostalimi svetom še vedno previsoka. Šest odstotkov obresti ne prenese nobeno kmečko gospodarstvo za večje vsote in za daljšo dobo. Kmečko hipotekarno posojilo mora biti za polovico nižje v obrestih in tudi v znesku samem znatno omejeno. Pri takih razmerah bi nalagali svoj denar v kmečke zavode pametniki, ki se ravna po tisočletni prisplovi: Kdor obeta visoke obresti, ne vrne nikoli glavnice. Pri javnih dajatvah bi se dale marsikje omejiti prevzroke doklade za razne izdatke občin, ki se dajo brez hude škode preložiti na poznejše boljše čase. Tu bi omenili zlasti razširjevanje šolskih poslopij, ko se vendar da s celodnevним poukom začeti brez večjih izdatkov urediti. Sem spada tudi razna odločljiva popravila pri nadarbinskih in cerkvenih poslopjih.

Iz vsega tega vidimo, da bi se dalo kljub hudim časom do neke mere vendar izboljšati obupno gospodarsko stanje našega kmeta. Za izvedbo teh predgovor pa je treba mnogo več siožnosti, mnogo manj politiziranja in zlasti obilno mero poštenja.

Odgoditev prisilnih prodaj za kmečke dolgove do oktobra

Ministrski svet predpisuje uredbo o odgoditvi izvršbe za kmečke dolgove, iz katere povzemamo:

»Vsi po uredbi o zaščiti kmeta (iz leta 1935.) zaščiteni dolžniki, ki so izgubili zaščito za svoje dolgove zaradi neobnove menice, dobe ponovno to zaščito. Dolžni so v roku 90 dni od uveljavljenja te uredbe zamenjati menice na način, kakor odreja člen 7. (tretji odstavek) uredbe. Drugače izgube ponovno zaščito.

Do 1. oktobra letos se odgode vse prisilne prodaje in dražbe nepremičnin za kmečke dolgove, zaščiteni z uredbo o zaščiti kmeta, in za neplačane obresti za te dolgove. Prav tako se ukinejo vse prisilne prodaje premičnin in odvzem premičnin, izvršen z namenom izvršbe ali zavarovanja. Do 1. oktobra se ne morejo dovoliti nove izvršbe za dolgove in obresti. To velja tu-

di za one, ki so po tej uredbi na novo zaščiteni.

Ta nova uredba dobi obvezno moč, ko bo razglašena v »Službenih novinah«.

K uredbi o odgoditvi izvršb za kmečke dolgove objavlja Agencija Avala službeno poročilo, ki med drugim pravi: »Vlada je dala doslej zadosti dokazov o svojem stremjenju, da se našemu kmetu v teh dneh gospodarske stiske izkaže podpora v mejah največje možnosti. V vrsti teh odločnih ukrepov je treba poudariti znižanje davkov in drugih javnih dajatev, velika javna dela, nova tržišča za kmetijske pridelke in drugo. Do živega posega našemu kmetu zlasti tudi vprašanje kmečkih dolgov. Vlada dr. Stojadinovića si je dala nalogo, da to vprašanje reši na najpravičnejši način. Mirno se lahko reče, da se bo v najkrajšem času našel primeren izhod iz te nevarnosti.

Ivan Šlivnik:

22

Usodna žena

Beatrika je pomignila s konci stopal. »Nikar se ne prenašli nad menoj, ljuba Romana. Mar bi mi bila hvalenja, da sem se potrudila k tebi in te hočem rešiti še hujšega osmešenja. Stric Viktor se je vrtel še nedavno okoli mene prav tako, kakor se zdi ukvarja s teboj.«

Romani se je medtem vrnilo ravnotežje duha. Menila je, da je prišla Beatrika le z namenom, razkrinkati ji Viktorjevo »omahljivost«.

»Ah! Zato si mi prišla tožit gospoda Trtnika?«

Beatrika se je ostro in porogljivo zasmejala. »O ne — saj to še ni vse. Prav za prav bi te morala prepustiti usodi, ker se vedeš proti meni tako sovražno. A vendar te hočem rešiti, da ne boš ludem v še bolj zasmeh. Najino razmerje res da ni bogve kako pristrčno, in lahko bi mi bilo vseeno, ali te stric Viktor vara ali ne. Toda ženske moramo kazati nasproti ženskam vendarle nekaj vzajemnosti in tovarištva — in kakor sem rekla — smiliš se mi.«

Romana ni verjela temu hinavskemu zatrdilu. Mrzlo, sovražno lesketanje Beatricinih oči je razločno izdajalo njeno prava čustva. Posiliti se je morala, da je ostala mirna.

»Zakaj se ti tako smilim?« je vprašala resnobno in tiho.

Beatrika je zasopla ter se sklonila naprej.

Zamahnila je, da bi zadala Romani uničujoči udarec.

Ta vzvišeni mir te bo kmalu minil! Vedi, da te stric Viktor vara s svojo sleparsko igro.

Romana je stopila k nji. »Pazi na svoje besede! Inženjer Trtnik je poštenjak, ki ne vara nikogar.«

Beatrika se je rezko zasmejala. »Saj sem vedela, da ga boš branila. A nič ne pomaga; treba je, da ti strgam rožnato slepilo z oči in te posvarim pred tem donom Juanom, ki naj bi ga bilo sram njegove sleparije. Poslušaj me tedaj in zvedi, kar sem dognala; to je bilo hkrati vzrok, da sem mu obrnila hrbet.«

Beatrika je vstala in nadaljevala z glasom popolnega resničljubja: »Viktor Trtnik je že več let oženjen in ima triletno hčerko. Njegovi ženji je ime Suzana, otroku pa Marija. Ti dve čakata, kdaj nam vendar že pove, da ju ima. On je doslej rajši skrival ta zakon, ki menda ni ravno najodličnejše sorte. Bog zna s kakšnimi pretvezami je tolažil ženo, ki ga že ves čas mlo prosi, naj bi jo seznanil z nami.«

Vsa trda in bleda ji je gledala Romana v obraz. Zdrznila se je, kakor bi jo bil zadal udarec. »To ni resnica«, je izdala s hrupnim glasom.

Beatrika je vzdržala njen pogled. »Pač — resnica je — prisežem ti, ako je treba. Odkriti ti hočem povedati, kako sem dognala to stvar.«

In zdaj se ji je utilo z jezika, nalik hudourniku.

Romana se je zrušila v naslanjač. S pobe-

težke obveznosti kmeta, ne da bi škodoval vrednosti dinarja. Ker je mnogo dolžnikov kmetov že zaaj izgubilo zaščito po prejšnji uredbi, je vlada v želji, da kmeta še dalje zaščiti, izdala novo uredbo o odgoditvi izvršb za kmečke dolgove. Do 1. oktobra letos so odgodene vse prisilne prodaje nepremičnin za kmečke dolgove in za neopravnane obresti. Ukinjene so tudi vse prisilne prodaje premičnin in odvzem premičnin.

Slovenski domači izdelki za razstavo v Clevelandu

V Clevelandu bodo letos od 27. junja do 4. oktobra priredili svetovno razstavo, kakršna je bila pred leti v Chicagu, katere se nameravajo udeležiti tudi naši izseljenci s »Slovensko vajo«. Za to bodo potrebovali precej naših domačih izdelkov, ki se pa v Ameriki ne dobe, kakor: rabiško robo, piščali, čedre (p.p.), čipke, močne steklenice, cesanje, tudi leci in slaščice in sploh male spominke na staro domovino, ki pa ne smejo biti predragi. Kakor računajo, bo razstavo posetilo najmanj pet milijonov ljudi in bi bilo tedaj dovolj kupcev za take predmete, saj je menda samo v Clevelandu nad 30 tisoč Slovencev. Združene družbe, ki nameravajo prirediti »Slovensko vajo«, bi potrebovala primerne blaga za več tisoč dolarjev in bi poslalo denar z naročilom, potrebovali bi pa za naročilo tudi slikan cenik, da bi se moglo ustrezajoče blago izbrati.

Ker med izseljenci in staro domovino trgovinske zveze menda sploh ne obstoje, se je tajnik omenjenega združenja obrnil na tukajšnega sorodnika, da bi mu potrebno oskrbel. Ta se je lotil posla, a pri tem se je izkazalo, da noben tukajšnji trgovec ne razpolaga z vsemi potrebnimi vrstami blaga in jih tudi menda nobeden ni volan preskrbeti, ker je vpraševalca vsak pošiljal naprej. Tudi se je izkazalo, da noben ljubljanski trgovec ne razpolaga s cenikom potrebnega blaga, če sploh kdo ima kak cenik. Vsekakor pa je to dokaz naše slabe podjetnosti in se bo moral trgovec lotiti trgovinskega posla na svojo odgovornost, da bo ustregel našim izseljencem, ki se sarm trudijo ohraniti ugled našemu narodu n

seno glavo je sprejela udarec, ki je v kali uničil vse njene sladke nade.

Nazadnje se je otresla te strašne otuplosti. V prvem hipu niti ni mogla verjeti nezasišane vesti. Viktor Trtnik slepar? To ji ni šlo v glavo. A vse, kar je povedala Beatrika, je bilo tako določno in gotovo, in njene besede so vzbujale tako brezpogojen dojem resničnosti, da ji ni bilo moči dvomiti. Morala je verjeti, čeprav je mislila, da ji zdaj zdaj poči srce.

Vstala je, tako bleda in bedna, da bi se je bil kamen usmrtil. »Hvala ti, da si mi povedala vse to. O tem, kako si doznala skrivnost se ne bova prepirali. Dostj je, da si zvedela, da je gospod Trtnik soprog in oče. S tem obvestilom — pa naj bo tvoj drugi vzrok kakršenkoli — si zadobila pravico do moje hvaležnosti. Sicer si pa lahko brez skrbi. Zanimanje, ki sem ga izkazovala gospodu Trtniku, je bilo samo prijateljsko in kupčijsko.«

Trdo in odločno je padla ta laž z Romaninih ustnic. S težavo in bolečino jo je izvila svojemu ponosu. Za vse na svetu je hotela utajiti, kako globoko je bila ponižana.

A Beatrika je imela dobre oči. Jeziko jo je, da Romana taji in s tem zmanjšuje njeno zadoščenje. Ta nevolja je hitro zadušila rahel začetek pomilovanja, ki se je bil oglašal v njenem srcu.

»No, je dejala vstajeje, zdaj te menda lahko prepustim tvojim mislim.«

»Da — brez skrbi«, je rekla Romana trdo in ponosno.

Ko pa je Beatrika odšla, se je zgrudila Romana brez glasu pred stolom na kolena ter

Moja mamica naj se smeje, tudi kadar pere!

Tudi kadar pere naj ima mamica časa zame, naj ima dobrovoljen obraz in naj ne bo po pranju tako strašno utrujena!

Zato vzame za pranje vedno Schichtov Radion, ki opere perilo brez truda veliko bolj čisto, kakor bi ga oprale najbolj pridne roke ob najhujšem naporu. Saj je vendar tako preprosto: raztopi najprej Radion v mrzli vodi in ko raztopina s perilom zavre, kuhaj 15 minut. Nato perilo izperi najprej v topli, potem pa še v mrzli vodi — in perilo bo belo kakor sneg.

Schichtov **RADION** pere vse

3336

so staro domovino vsaj glede podjetnosti že prekosili. Ako bi se pa kateri izmed gg trgovcev le hotel lotiti označenega posla, naj se zgleda čim prej pri Ivanu Zagorcu.

Ljubljana VII. Pod hribom 242. Zadeva je nujna, ker je komaj časa za enkratno izmenjavo dopisov z omenjenim združenjem in za pravočasno pošiljatev blaga.

Občinske trošarine na kmetijske pridelke

Te dni je poslalo finančno ministrstvo vsem banovinskim upravam predpise z obsežnim pojasnilom o tem, kako naj banske uprave postopajo pri odobravanju občinskih proračunov glede trošarin na kmetijske pridelke. Finančno ministrstvo utemeljuje ta korak s potrebo, da se onemogoči pogosto nepremišljeno povišanje občinskih trošarin, ki je zavzelo že tak obseg, da podražuje najvažnejše življenjske potrebščine.

Finančno ministrstvo deli v teh navodilih trošarinske predmete v tri skupine. V pr-

vi skupini navaja one predmete, ki bi jih bilo treba sploh oprostiti trošarine; to so žito, turščica, navadna moka, krompir (razen zgodnjega), zelenjava, sadje, drva (ki jih pripetijo kmetije). Živinska krma, mleko, jajca in slično. V drugo skupino spadajo pridelki, na katere se lahko uvede trošarina, toda le zmerna; to so živina, perutnina, običajni mlečni izdelki (sir, smetana), sadje in zelenjava izven glavne sezone in drugo. Ta nižja trošarina naj se pobira samo od kmetov, ki prinesejo te pridelke na trg zaradi pro-

daje. V tretjo skupino pa spadajo kmetijski pridelki, ki se morajo smatrati za luksuzno blago in se lahko obremenijo z dosedanjimi visokimi trošarinami; to so zgodnja zelenjava, sušeno sadje, sirovo maslo, mlada perutnina, odojki, vino, žganje in podobno.

Nadalje odreja, da morajo občine vračati pobrano trošarino na pridelke, ki jih kmet na trgu ne proda in jih mora peljati nazaj domov. Glede industrijskih izdelkov skušajo predpisi doseči izenačenje občinskih trošarin na tvorniške obleke in čevlje; zato določajo, da banske uprave ne smejo dovoliti trošarin, ki bi bile večje od 5 odst. vrednosti pri čevljih in 3 odst. vrednosti pri oblekah.

Gornji predpisi se očitno nanašajo samo na trošarine, ki jih pobirajo občine po zakonu o občinah, ne pa samoupravna mesta, pri katerih odobrava proračune in trošarinske postavke finančno ministrstvo samo. Ker pa se bodo ta načela gotovo v bodoče uporabljala tudi pri odobravanju mestnih trošarin, naj izrečemo nekaj pomislekov.

skrila svoj bled, drgečoci obraz v dlani. Borila se je s svojim ponosom in svojo ljubeznijo hkrati. Oboje je bilo ranjeno na smrt.

S strahom in tesnobo je premislila sleherni besedo in vsaki pogled, ki ga je bila menjala z Viktorjem Trtnikom. Zgrozila se je: nedvomno je moral vedeti, da ni tuj njemu srcu. Hvala Bogu, da mu vsaj ni priznala naravnost. Kolikšna sramota zanjo, da je bila darovala svojo ubogo, nespametno ljubezen možu druge žene!

Zdaj se je bilo treba pokazati nasproti njemu mrzlo in ponosno — dokazati mu, da ji ne pomeni nič in da ga zaničuje. V tem zaničevanju je morala umreti njena ljubezen.

Ah, kako se je borila njena ponosna duša sama s seboj, in koliko je trpela!

Zaječala je iz dna srca.

»Pomagaj mi, Oče nebeški, da izrujem to nesrečno ljubezen iz sebe! Pomagaj mi, da ga ne vidim več. Daj, da odide — še danes — takoj! — samo da ga več ne vidim. Umreti mi je, ako bom morala gledati še dalje to gnusno laž v njegovem obličju.«

Spravila se je na noge. Vsi udje so jo boleli. Ozrla se je po svoji sobi, kakor bi bila tuja. In tedaj ji je padel pogled na Viktorjeve rdeče rože.

Vztrepetala je in pritiskala roko na srce. Nato je pozvonila in poklicala Doro. — — —

21. POGLAVJE

Uro nato je stopala ponosno vzravnana po stopnicah, da bi se odpeljala v tovarno kakor vsaki dan.

Viktor Trtnik je s svojega okna videl avtomobil. Zaman je pričakoval Romane pri

zajtrku. Zdaj je hitel v vežo, da bi jo pozdravil, preden se odpelje. Stal je spodaj in čakal, ko je prišla Romana po stopnicah. Srce ji je zastalo, ko ga je zagledala. Za hip ji je bilo, kakor bi se hotela obrniti in zbežati nazaj. Toda zbrala se je in šla dozdevno mirno dalje. Le bledost in drgetanje njenega obličja sta pričala, da je ta mir narejen.

»Dobro jutro, gospodična Romana!« je rekel Viktor s toplim, pristranim glasom in svetlo uprl vanjo oči. Ona je rahlo sklonila glavo ter hotela iti mimo njega. Toda Viktor ji je zastopil pot.

»Nekaj bi vam rad povedal, gospodična Romana. Baš sem se vam hotel prijaviti. Ali vas smem prositi za par minut posluha v neki stvari, ki je zame tako važna, da je ne moreva obravnati zunaj v tovarni?«

Vzdignila je oči. Ni si mogla misliti, kaj naj bi hotel od nje. Ali se je morda nameraval izpovedati? Težko. Saj se vendar ni mogel tiščati v svoji slepariji še dalje, nego je bil prišel.

Mrzlo in ponosno ga je premerila z očmi. Toda v njenih ustnicah ni bilo kapljice krvi. »Ne utegnem, gospod inženjer, in tudi ne vem, kaj bi mi imeli povedati. Zbogom!«

To rekši je komaj vidno priognila glavo in krenila naglo mimo njega, k vozu. Preden se je osvestil, se je odpeljala.

Viktor je stal kakor okamenel in strmel za njo.

Kaj je pomenila ta čudna izprememba? Ali je bila ženska, ki je šla pravkar tako hladno in ošabno mimo njega ter ga odpravila kakor nadležnega berača. Še snočnja Romana? Globoka bol mu je napolnila prsi; ni si

vedel svetovati, kaj naj misli, še manj pa, kaj naj stori.

Zaslutil je z gotovostjo, da se je moralo nekaj zgodilo, kar je povzročilo v Romani to silno izpremembo. Sama od sebe se ni mogla premisliti kar čez noč. Poznal jo je dovolj, da ji ni prisojal takšne bedaste muhavosti. V to je bila preveč jasnega, zanesljivega in opredeljenega značaja. Kaj se je potem takem zgodilo?

Obrnil se je in krenil počasi po stopnicah navzgor. Baš ko je hotel zaviti po hodniku proti svoji sobi, mu je prišla naproti stara Dora.

Ustavil se je, kakor bi ga bila razsvetlila dobra misel.

Dora se je približala ter ga spoštljivo in prijazno pozdravila. Odzdravil je, odločil se mahoma in jo zadržal:

»Dora, ali imate minuto časa zame?«

Pogledala mu je v obraz in videla, da je čudno bled in razburjen. »Da, gospod, imam jo. Gospodične itak ni doma.«

»Vem, Dora. Vem tudi, da ste ji vdani kakor nihče nikomur.«

Starka je pokimala. »Na to se lahko zanesete, gospod. Za gospodično sem pripravljena skočiti v ogenj.«

»Da, te, Dora, povejte mi nekaj, kar je morda jako važno za vašo gospodično!«

Dora ga je debelo pogledala. »Vprašajte, gospod.«

Viktor je globoko zasopel in se ozrl, ali kdo ne prisluškuje. Toda vse je bilo mirno. Le Kaluta je stal na svojem mestu pred gospodarjevo sobo.

»Ne mislite, Dora, da mi narekuje to vpra-

Z uvedbo nižjih trošarin na blago, ki ga kmetje sami pripeljejo ali prinesejo na trg, je pomagano le onim kmetom, ki so v okolici rabniških središč, ni pa nič pomagano oddaljenim kmetovalcem, ki ne morejo tako daleč dovažati svojih pridelkov na trg. Ti kmetje so po večini primorani prodajati pridelke trgovcem, ki jih potem po železnici dovažajo do rabniških središč. Prav to bla-

go, ki že tako ima velike stroške s prevozom, pi bi bilo obremenjeno še z višjimi trošarinami. Sicer pa je nujno želeči, da bi bile spričo današnjih hudih težav v kmetijskem gospodarstvu trošarine na kmetijske pridelke splošno čim nižje. Saj ni treba naglašati, da današnje stanje kmetijstva nujno zahteva razbremenitev na vseh koncih in krajih.

Štrigova je sodno priključena Ljutomeru

Iz vrst štrigovskih občanov smo prejeli: Uredba ministra pravde z dne 31. marca letos, s katero se na ponovno zahtevo prebivalstva naposled vendar le pripaja velika občina Štrigova (okoli 7.000 prebivalcev), ki je bila zdaj v podsodnosti sreskega sodišča v Čakovcu, v področje Lutomerskega sodišča, je sprožila v interesiranih vrstah v Čakovcu zanimivo in pričakovano akcijo, združeno z različnimi protesti na ministrstvo in druge instance, s smotrom da se ta pripojitev prekliče. Dolga vrsta društev in korporacij je imela protestne seje in poslala ali pismene predstavitve ali brzojavke na odločilna oblastva. Tudi tisk ne zaostaja. Najprej je ta zadeva dobila duška v čakovskem listu »Medijurju«, glasilo poslanca Vidca z odprtih pismom ministru, a kmalu za tem v zagrebških dnevnikih.

Cudno je, da se v Čakovcu tako razburja za nas štrigovske občane, saj bi se mogli mi sami oglasiti, ako bi sodna pripojitev naše velike občine škodovala našim koristim. Bilo je tudi tem krogom znano, da je prebivalstvo naše štrigovske občine na usta svojih svobodno izbranih zastopnikov in neposredno samo večkrat ustno in pismeno prošilo za to sodno pripojitev. Mi vendar naj bolje vemo, zakaj smo za to prosili in ker smo s to svojo prošnjo naposled uspeli, se zdaj razburjajo Čakovčani! Oprostite gospoda, vi niste občani občine Štrigove in nimate nobenega pooblastila, da v našem imenu govorite, protestirate in tolmačite naše želje, gospodarske in sodne potrebe. Sicer vas razumemo: Vam bi ugajalo, da bi našo ve-

liko občino zadržali v svojem sodnem okraju, ne iz ljubezni do nas, ampak zaradi mastnega dohodka, nam pa je velike gospodarske važnosti in koristi, da tudi sodno pripadamo pod Ljutomer, kamor pripadamo upravno že peto leto.

Morda se še spominjate, da je naša upravna občina bila pripojena 14. septembra leta 1931. upravno dravski banovini, očno srezu Ljutomeru na osnovi ogromnega števila podpisov našega prebivalstva. Kaj je dalo neposredni povod, da je štrigovsko ljudstvo samo začelo zbirati podpise od človeka do človeka za odcepitev od Čakovca in zahtevajo pripojitev k lutomerskemu srezu, je gotovo še v spominu onim ljudem iz Čakovca, ki se danes po nepotrebnem razburjajo. Ako so pozabili, se lahko informirajo. Brez laskanja moramo ugotoviti, da smo vsi, vse prebivalstvo naše občine, čisto zadovoljni z novo ureditvijo. Zakaj bi tudi ne bili? Predvsem so nam Ljutomer in njegovi uradi zelo blizu, za dve tretjini bliže od Čakovca (našim obmejnimi vsem so takorekoč pred hišnimi vrati). Zadeve se rešujejo hitro: v dveh urah je interesent doma; vse iz vrši brez potnih stroškov. Naše gospodarske zahteve se v Ljutomeru z razumevanjem poslušajo in upoštevajo. Vsaki dobri gospodarski zamisli Ljutomer samo pomaga. Prav zdaj se dovršuje gradnja dolnjega dela nove ceste Štrigo - Ljutomer, ki nas zbližuje z lutomersko železniško postajo na 9 km, preko katere se naši najglavnejši pridelki odvažajo in vnovčujejo. Mi se z Ljutomerom doslej popolnoma razumemo in složno

delamo, pa tudi napredujemo. Oni so nam pustili vse, kar smo imeli. V naših šolah in uradih je seveda vse srbo-hrvatsko in tako bo tudi ostalo. Nikdar nas nihče ni silil, da drugače govorimo. Zakaj tudi, saj smo bratje! Kadar mi in oni književno govorimo, se razumemo popolnoma brez posredovanja, a še boljše, kadar oni govorijo priški, a mi medmurski, tedaj izgine vsaka razlika. Kdor drugače trdi in piše, gotovo ne pozna kajkavskega narečja štrigovskih občanov.

Odkar je naša štrigovska občina upravno pripojena Ljutomeru, narod ni nehal s prošnjami, da se mu tudi sodno priključi. Jasno je, da je temu vzrok praktičnost: bližina, naglo reševanje zadev, vsi uradi v istem kraju, najbližja železniška postaja, gravitiranje gospodarstva in tako naprej. Razumljivo je, da je celotno prebivalstvo naše občine z veseljem in zadovoljstvom sprejelo uredbo ministra pravde. Narod naše občine se sicer ne strinja s splošno politiko sedanje vladavine, ali je vendar ministru pravde od srca hvaležen za to sodno pripojitev. »Zaprepasčenja«, ki ga čitamo v omenjenih člankih, ne opažamo nikjer v štrigovski občini, ampak samo v Čakovcu.

Naravnost smešne so nam navedbe v omenjenih člankih, da obstaja v našem kraju nekakšno »nekodificirano privatno pravo s svojevrstnimi sodnimi izrazi«, ki zahteva dolgo vrsto sodnikov, poznavajočih to pravo, pri vseh sodnih instancah lutomerskega sodnega področja, s čimer bodo baje povzročeni veliki stroški državnih blagajni. Ne da bi se podrobno spuščali v to zadevo, ki nas predstavlja kot zelo čuden pravni otok v Jugoslaviji z nekakšnim svojevrstnim »nekodificiranim pravom in sodnimi ljudskimi izrazi, razumljivimi samo Čakovcu«, naj opozorimo le, da je Prekmurje, ki je do osvoboditve živelo po istem pravu kakor mi, popolnoma zadovoljno s svojimi sodišči in da so prav pri sodišču v Čakovcu nameščeni nekateri sodniki, vzgojeni v področju avstrijskega in ruskega prava, pa uspešno vrše svojo službo. Ljutomersko sodišče zaradi pripojitve naše velike občine potrebuje samo še enega sodnika in enega »gruntničarja« in zadeva se bo opravičala čisto pravilno in na zadovoljstvo naroda. In naposled, ali je narod tu zaradi sodnikov, ali so sodniki zaradi naroda? Kaj je odločilno gle-

šanje prazna radovednost. Iz jako tehtnih razlogov bi hotel znati, ali je vaša gospodična snoči po veselici — ali danes, preden se je odpeljala z doma — s kom govorila?

Tudi Dora je previdno pogledala okoli sebe.

Nato je rekla naglo, gledaje ga prošeče s svojimi dobrimi, zvestimi očmi: »Verjemite, gospod, moji gospodični je nekdo nekaj storil. Snoči, ko je prišla z veselice, ni govorila z nikomer več. Slekla sem jo tako, in jo spravila spat, kakor je vajena že od malega. Bila je tako vesela in srečna, da je nisem videla takšne, odkar — nu, kaj bi skrivala — odkar je gospa mačeha v hiši. Zdaj je vendar tako resna in tiha, in to ni čuda, ko nosi tolikšno breme na svojih mladih ramah. A snoči so ji sijale oči kakor dve zvezdi, in rekla mi je, da je bilo na veselici krasno — prekrasno. Drugače ji ni bilo nikoli bogve kaj do takih stvari. In davi se je zbudila prav tako vesela, zakaj slišala sem jo, da je tiho pela sama pri sebi, ko sem stopila v njeno sobo, in njene oči, ko me je pogledala, so bile spet tako svetle kakor snoči. Nato pa je prišla gospodična Beatrika in je hotela govoriti z njo, kar navsezgodaj, ko drugače vendar nikoli ne pride k nama. Nu — ne zamerite, gospod — a nekaj mi je reklo še tisti hip, da bi jo rajši odslovila, zakaj z one strani se ni prišla gospodični prida novica, kar pomnim. In davi tudi ne, stavila bi glavo. Ko e gospodična Beatrika čez pol ure odšla je bila ubožica — se pravi, Romana — namoma kakor smrt. V obraz je bila blede kakor vosek in luč v njenih očeh je bila ugašila. Mislija sem, da je okamenela; srce mi

je hotelo počiti od sočutja. In preden sem utegnila odpreti usta in vprašati, kaj ji je, ni je zaklicala s takšnim trdim, krhkim glasom: Vzemite rože iz moje sobe, nič več jih nečem videti. To rekši je stekla mimo mene, kakor da me ne vidi, in se zaprla v svojo spalnico. Vsa je bila izpremenjena, sreča in veselost sta bili kakor izbrisani z njenega obličja; zato pa je imela tak obupan, kamenit izraz in — — tudi to vam moram povedati — — ko sem v svojem strahu in skrbj prisluškovala pred njenimi vrati, sem čula, da ječi kakor ranjena žival. Nato je utihnila, in ko je prišla spet iz sobe, je bila trda in blede, da bi se je bil kamen usmilil. Brez besede je šla mimo mene ter se odpeljala. Ne zamerite, gospod, da vam toliko pripovedujem. Toda ubožica me skrbi, da vam ne morem povedati kako; posebno še, ker ji ne vem pomoči. Morda veste vi zdravišo za njeno bolezen. Zato vam tudi povem. In — kaj bi tajila — bila sem baš namenjena k vam. Ako sem storila neumnost, Bog pomagaj; nisem si vedela drugega sveta.«

Viktor je poslušal njene besede z vročim zanimanjem. Nato je vprašal hlastno: »Katere so bile tiste rože, ki vam je rekla, da jih odnesite?«

Dora mu je trdno pogledala v oči. »Tiste rdeče, ki ste jih poslali po Kaluti in ki jih je bila še snoči tako vesela. Danes je pa rekla, naj jih spravim izpred njenih oči. Toda shranila sem jih dobro, nemara se vendar še skesa.«

Viktor je prijel starko za roko. »Hvala vam, Dora, da ste mi povedali vse tako po pravici. Zelo važno je zame.«

Dora se je branila. »Pokaj bi me zahvaljevali, gospod! Saj vem, da vam lahko zapupam in da pomorete moji gospodični, ako je količjak v vaših močeh. Gospodična Romana je ponosna in molčečnega značaja in bi si rajši zgrizla ustnice do krvi nego povedala, kaj ji teži srce. Poznam jo, odkar je na svetu.«

Viktor je globoko zasopel. »Poizkusiti hočem, Dora — zakaj — «

Premaknil je, mahnil ji naglo z roko in hitel v svojo sobo. Dora je opazila, da je silno razburjen, in zdelo se ji je, da se je obrnila s svojimi skrbmi na pravi naslov.

Viktor pa se je vrgel v svoji sobi v naslanjač in se zamislil v Dorino poročilo. Zdelo se mu je dokaj gotovo, da se skriva za Romaninim izpremenjenim vedenjem kakak Beatričina hudobija. Toda kaj ji je mogla storiti?

Na to vprašanje si ni vedel odgovora. Nazadnje se je kratko odločil in vstal, da bi poiskal Beatriko ter zahteval od nje pojasnila, kaj je pomenil njen obisk pri Romani, da je rodil tako hude posledice.

Ko pa je stopil v salon gospe Sibile — sluga mu je bil rekel, da najde Beatriko tam — je dobil obe dami v družbi Beatričinega zaročenca. V njegovi prisotnosti seveda ni mogel načeti svoje zadeve. Opazil je tudi, da imata ženski z Žitkom važen razgovor in da ju moti; zato je odšel ter sklenil počakati ugodnejše prilike.

(Dalje prihodnjic)

de podsodnosti naše občine? Mastni dohodek nekaterih ljudi v Čakovcu, ki jim ga je doslej dajala naša občina, ali volja in koristi štrigovskega prebivalstva. Dejstva, da bomo od prvega junija pripadali sodno pod Ljutomer, ne more spremeniti nekaj brezposelnih siromašnih ljudi, ki se za plačo trudijo, kakor se čuje, da zberejo nekaj podpisov na protest. Samo omenjeno dejstvo nas bo za vedno rešilo avtomobiliziranega eksekutorja in njegovih strašnih potnih stroškov.

Politični pregled

Zadnje dni se je vršilo v Ženevi zasedanje sveta Društva narodov, ki

se je zamaž truditi, doseči pomirjenja med Italijo in Abesinijo

Na zadnji seji je svet sprejel resolucijo, ki obžaluje, da se ni mogel doseči konec sovražnosti, in naslavlja na Italijo poseben poziv, naj Italija pripomore v sedanjih okoliščinah, ki zahtevajo sodelovanje vseh narodov, k ureditvi spora z Abesinijo v duhu, kakor Društvo narodov pričakuje od svoje ustanovne članice in stalne članice svojega sveta. Pri tem se opozarja Italija in Abesinija, da sta vezani s protokolom iz 1. 1925, naj ne sodelujeta v vojni strupenih in podobnih plinov. Potek zasedanja je pokazal, da se Italija spričuje zmagi v Abesiniji ne namerava mnogo ozirati na Društvo narodov. Zato tudi zahteva, naj se Abesinija poda. Anglija je zagovarjala sankcije in še uvedbo novih sankcij med tem ko se je Francija prizadevala prenehati proti Italiji naperjene sklope. Spričo te napetosti med velesilami obstoi Društva narodov v nevarnosti. Kriza je zdaj le začasno odložena, a pravijo, da se bo pojavila s podvojeno silo po francoskih volitvah.

Po francoskih vestih

Nemci z vso naglico utrjujejo Porenje

kljub vsem protestom Francije. Baje je zdaj v porenskem pasu nad 70.000 mož dejavnih oddelkov in pomagajo pri graditvi utrdb. Francosko časopisje piše, da se drži Nemčija italijanskega zgleda. Kakor je Italija kljub sankcijam in grožnjam zavojevala Abesinijo, in postavila Društvo narodov pred izvršeno dejstvo, tako bo tudi Nemčija storila. Utrdila bo

Porenje in postavila Francoze in Angleže pred izvršeno dejstvo.

Na abesinskih bojiščih zmagujejo Italijani in zasedajo Abesinijo.

V nevarnosti je že abesinska prestolnica Adis Abeba, ki jo Abesinci zapuščajo

Maršal Badoglio je prenesel vrhovno poveljstvo italijanske vojske iz Makale v nedavno zasedeno mesto Desie. Na južnem bojišču je general Graziani zavzel mesti Harar in Džidžigo. Po vesti iz Adis Abebe zbira neguš Haile Selasie svojo vojsko za odpor proti Italijanom zahodno od Adis Abebe.

Gospodarstvo

Tedenski tržni pregled

GOVED. Na zadnjem ptujskem sejmu so prodajali za kg žive teže: vole po 3.25 do 4, krave po 1.75 do 3.75, bike po 2.50 do 3.50, junce po 2.50 do 3.85, teleta po 3.25 do 4 Din. Konji so bili po 500 do 4000 in žrebeta po 600 do 1.700 Din za glavo.

SVINJE. Na mariborskem sejmu so prodajali prasce, 5 do 6 tednov stare, po 70 do 100 7 do 9 tednov po 110 do 140, 3 do 4 mesece po 160 do 220, 5 do 7 mesecev po 230 do 340, 8 do 10 mesecev po 370 do 500, 1 leto stare po 560 do 850 Din; kg žive teže po 6 do 7.50, kg mrtve teže po 7.50 do 9.50 dinarjev.

JABOLKA. Na ljubljanskem trgu je jabolk še na izbero zlasti gambovcev. Cene so po 5 do 7 Din za kg.

KROMPIR. Na ljubljanskem trgu se prodaja po 75 do 95 par za kg.

Sejmi

26. aprila: Kozje;

27. aprila: Semič, Lukovica, Velika Slevica pri Velikih Laščah, Vesela gora, Šmarje pri Ješah, Vinica;

29. aprila: Draškovec, Sevnica ob Savi;

30. aprila: Veliki Gaber;

1. maja: Bohinjska Bistrica, Ljubno ob Savi (samo za blago), Mursko Središče, Muta, Planina (srez Črnomelj), Sv. Filip v Vercah, Tirna, Trava, Velenje, Videm (Dobrovolje).

Vrednost denarja

Na borzah smo dobili v devizah (s prišteto premijo):

1 holandski goldinar za 29.65 do 29.80 Din;

1 nemško marko za 17.55 do 17.69 Din;

1 angleški funt šterling za 215.45 do 217.51

Din;

1 ameriški dolar za 43.35 do 43.71 Din;

100 francoskih frankov za 238.07 do 289.51

Din;

100 češkoslovaških kron za 180.76 do 181.86

Din;

Vojna škoda se je trgovala po 357 Din, investicijsko posojilo pa po okrog 81 Din. Nemški klirinški čeki so bili po 14 Din.

Drobne vesti

== Občni zbor Vinarskega društva za dravsko banovino v Mariboru bo 6. junija v Narodnem domu v Brežicah z začetkom ob 17. Najprej bo seja glavnega odbora in odposlancev podružnic, nato pa redni zbor. Drugega dne, to je 7. junija, pa bo **vinarski shod** istotam z začetkom ob 9. dopoldne. Na shodu bodo predavali naši vinarski strokovnjaki in se bo sprejela resolucija. Po shodu bo otvoritev **vinске razstave** obenem z vinškim sejmom. Razstava bo trajala 7. in 8. junija. Popoldne bo ogled vinogradov na Bizelskem, a 8. junja ogled vinogradov na Dolenjskem in Vinarske zadruge v Kostanjevici. Izletov se bodo mogli udeležiti samo tisti člani Vinarskega društva, ki se bodo zanje prijavili do 1. junija pri sreskem kmetijskem referentu g. Mahorčiču v Brežicah.

== **Plemenski sejem rodovniške govede pincavske pasme** v Ormožu. V soboto 2. maja dopoldne priredi banska uprava plemenski sejem za ormoško cikasto (pincavsko) govedo na sejmišču v Ormožu. Na sejem bodo prignali večje število dobre plemenske živine, zlasti plemenskih bikcev v starosti od petih mesecev do dveh let. S tem bo dana priložnost za nabavo dobre plemenske živine, na kar opozarjamo vse zainteresirane. Vsa nadaljnja pojasnila se dobe pri Zvezi selekcijskih društev v Ormožu.

== **Naš izvoz svinj v Češkoslovaško se je podvojil.** Po češkoslovaških podatkih je Češkoslovaška v prvem letošnjem četrtletju uvozila 66.878 svinj nasproti 33.094 v istem razdobju lanskega leta in 13.204 pred dve-

DOMA

»Ali mi dovolite, da ga hitro preletim z očmi?«

»Seveda, toda res hitro.«

Kako rada bi bila res hitro brala! Toda od razburjenja so ji plesale črke pred očmi, da jih kar razločiti ni mogla. Zdelo se ji je, da se ji nabira nekakšna megla pred očmi in ji brani, da ne more brati.

»Ali boš kmalu?« je nestrpno vprašal gospod Vulfran.

»Gospod, pisava ni prav razločna in stavki so zelo dolgi,« se je opravičila Perina.

»Potem mi pa vsaj kratko vsebino hitro povej,« je silil gospod Vulfran.

Precej časa je še preteklo, preden je bila z branjem pri kraju. Naposled pa je le začela:

»Pater Fildes sporoča, da je pater Leclerc, ki ste mu bili pisali, že umrl. Na smrtni postelji je pooblastil njega, naj vam odgovori. Tega pa zaradi tega ni mogel tako dolgo storiti, ker ni mogel prej dobiti zahtevanih pojasnil. V Indiji so slabe prometne zveze in traja po več mesecev, preden pride kakšno sporočilo iz srede dežele do obalnih naselbin. Oprošča se vam, da piše kar angleško, ker francoski jezik preslabo zna, da bi se ga mogel v pismu poslužiti.«

»In pojasnila?« je nestrpno vprašal gospod Vulfran.

»Tako daleč pa še nisem,« gospod,« je odgovorila Perina.

»Prav je Perina govorila mirno, se je gospod Vulfran vendar takoj zavedel, da ne bo prav nič pridobil in prav nič zvedel, če bo silil vanjo.

»Prav imaš,« je nato rekel. »Pismo ni francosko in naprej ga moras res natanko prebrati. Sicer pa je najbolje, če vzameš pismo s seboj v pisarno gospoda Vendita in mi tam napíše točen prevod. Prosim te pa, da pohitiš, kolikor ti je mogoče. Saj vidiš, da skoraj strpeti ne morem.«

Hotela je že iti, toda še za trenutek jo je zadržal:

»Se nekaj si zapomni! To pismo obravnava moje osebne zadeve in nihče ne sme zvedeti njegove vsebine. Če te bodo še tako izpraševali in zasliševali, vsebine pisma ne smeš povedati. Tudi namigavati ne smeš ničesar. Če mi boš zvesto služila, se ti bo dobro godilo!«

»Oblubljam vam, da bom storila vse, kar bo v mojih močeh.«

Ko je prišla v pisarno gospoda Vendita, je pismo najprej natanko prebrala, potem pa jo vzela list papirja in začela pisati:

Daka, 29. maja.

Spoštovani gospod!

Zelo mi je hudo, ker vam moram sporočiti, da smo izgubili našega očeta Leclerca, ki ste mu naročili, naj vam preskrbi nekaj pojasnil. Na smrtni postelji me je prosil, naj opravim to nalogo namestu njega, ker vse kaže, da mora biti zaprosene informacije za vas zelo važne. Prosim vas, da mi oprostite, ker vam nisem že prej pisal, toda ni bilo mogoče, ker me je potovanje po notranjosti dežele zadržalo.

Sele v dvanajstih letih sem zbral vse, kar želite vedeti. Ne šteje mi torej v zlo nezaželene zamude, pa tudi tega ne, da vam pišem kar angleško. Vašo lepo govorico obvladam preslabo, da bi vam mogel v njej pisati.

Ko je Perina napisala te vrstice, so se iznenada odprla vrata v pisarno in na pragu se je pokazal tovarnarjev nečak Teodor. Pogledal je po pisarni in potem cejal, da bi imel rad angleško-francoski besednjak.

Prav ta besednjak pa je imela Perina pred seboj na mizi. Zaprla ga je in mu ga izročila.

»Ali ga niste pravkar sami potrebovali?« je vprašal in stopil k njej.

»Da, toda lahko ga vzamete.«

»Res?«

»Potreben mi je bolj zaradi francoskega pravopisa kakor zaradi angleških besed. Francoski besednjak mi bo prav tako dobro služil.«

»Ali prevajate tisto pismo, ki je prišlo iz Dake?«

Bila je presenečena, ko je videla, da Teodor ve za pismo, o katerem je mislila, da je samo njena in tovarnarjeva skrivnost. Toda takoj je spoznala kam moli pes faco. Nečak je moral pismo videti, ko je prišla pošta, zdaj bi pa najbrž rad spoznal še njegovo vsebino. Tisto z besednjakom je bilo samo izgovor. Čemu mu bo taka knjižga, ko ne zna niti besediče angleškega jezika?

»Da, gospod,« je dejala po kratkem obotavljanju.

»Ali ti gre prevajanje hitro od rok?«

Spet je opazila, kako se je sklonil k njej, da bi od daleč prebral to, kar je že napisala.

ma letoma. Uvoz svinj samo iz Jugoslavije se je povečal na 24.332 ričev od 12.570 v lanskem prvem četrtletju. Uvoz masti se je v primeri z lanskim letom popetoril; dvignil se je namreč od 5873 na 30.137 metrskih stotov. Prav občutno se je pri tem povečal uvoz masti iz Jugoslavije, ki je lani znašal v prvem četrtletju le 406, letos pa 9.167 metrskih stotov.

== Poljaki kupili 90 vagonov našega tobaka. Zastopniki poljskega monopola so se nedavno mudili v Hercegovini, Dalmaciji in Črni gori, kjer so nakupovali tobak. Kupili so ga 90 vagonov, tako da so zdaj izpraznjena vsa tobačna skladišča v Hercegovini.

DOPISI

JESENICE. Te dni je bil na Jesenicah zbor odposlancev krajevnih organizacij JNS iz radovljanskega sreza. Od 19 je bilo zastopanih 15 po 65 odposlancev, 4 organizacije pa so svojo odsotnost opravičile. Zbor je vodil predsednik sreske organizacije JNS g. dr. Vovk, prisostvovala pa sta tudi sreski poslanec g. Ivan Mohorič in banovinski tajnik g. dr. Zajec. Minister g. Mohorič je v dvournem poročilu podal pregled o političnih in gospodarskih vprašanjih, zlasti o onih, ki posebej zadevajo radovljanski srez. Podrobno je razpravljal o stiski lesnega gospodarstva, o novi uredbi glede pospeševanja tulskega prometa, o davčnih zadevah sreza in o drugem. Njegova izvajanja so bila sprejeta z velikim odobravanjem. Nato se je razvila obširna razprava, v katero so posegli številni navzočji odposlanci pojasnjujoč težavne razmere, v katerih žive danes vsi stanovi tega sreza. Ker je bil sestanek predvsem namenjen za gospodarske razgovore, ni bilo na njem obširnejše razprave o političnih in organizacijskih vprašanjih, ki se bodo obravnavala na enem izmed prihodnjih sestankov.

LJUTOMER. Rdečica je znana svinjska bolezen, ki se pobrala pri nas že nešteto svinj. Da se obvarujemo te bolezni, moramo dati svinje cepiti proti rdečici, ki se je v našem srezu že začelo. Seznane svinj za cepjenje zbirajo občine. Kdor se še ni oglasil radi cepjenja svinj naj to čimprej stori.

Toda dosti ni mogel videti, ker je bil zelo krakoviden.

»Prosim vas, gospod, ne berite«, je prosiče rekla. »Saj še nič ni... to so šele osnutki prvih stavkov...«

»Nič ne de.«

»Ni še dobro napisano«, se je izvijala. »Kar sram bi me bilo, če bi to brali.«

Hotel je vzeti papir, toda pokrila ga je z rokami, a ni mogel do njega. Videla je, da postaja stvar resna in da se bo morala res s silo upreti.

Tudi on je spoznal, da ne porde vse tako gladko, kakor si je bil mislil. Nekaj časa je molčal, potem pa je rekel:

»Dajte mi vendar osnutek. Ali mislite, da sem kakšen učitelj, ki vas bo zaradi napak ošteval?«

»Ne, gospod. Ni mogoče.«

»Dajte vendar papir sem!«

»Ne«, je tedaj odločno odvrnila. »Gospod Vulfran mi je ukazal, da tega pisma ne sme nihče prebrati, in ubogati ga moram.«

»Saj sem ga vendar sam odprl!«

»Angleško pismo še ni prevod.«

»Stric sam mi bo vaš prevod še danes pokazal.«

»On že morda, jaz vam ga pa ne smem. Ukazal mi je tako in poslušati moram. Oprostite mi, da ne morem drugače.«

V vsem njenem nastopu je bilo toliko odločnosti, da se gospod Teodor ni več upal siliti vanjo.

»Veseli me, da tako zvesto ubogate mojega strica tudi v malenkostih«, je rekel kolikor mogoče medeno in šel.

Ko so se vrata za njim zaprla, se je hotela

LOKA PRI ŽUSMU. V »Slovenskem gospodarju« z dne 2. t. m. je neka dopisnik iz Loke pri Žusmu priobčil v tekočem letu prvi članek, kakor se je sam izrazil, in še ta se mu je ponesrečil tako po vsebini kakor po obliki. Seveda je v njem zgrešil tudi resnico. Pisec članka je omenil Sadjarsko in vrtnarsko društvo in se je obregnil ob špinačo, ki je zrasla na njivi, namenjeni baje za drevesnico. Naj blagovolj vzeti na znanje, da je bila špinača semenska in kot taka torej namenoma vsejana. — Kar se tiče strelske družine, naj nam oprostijo pisec omenjenega dopisa, da razvijamo v naslednjem kratko zgodovino strelske družine v Loki. Saj delamo to v blagem namenu, da povzdignemo sedanlega g. tajnika. Strelska družina v Loki pri Žusmu je bila ustanovljena na pobudo g. Alojza Umana, ki je ob zvesti pomoči g. Frca Gajška, bivšega predsednika, zelo dobro uspevala. Prejšnji odbor je bil sploh zelo delaven in se je to vidno poznalo tudi v blaginji družine. Dokaz je tudi strelšče, s katerim bi se lahko ponašal vse drugačen kraj, kakor je Loka. Razumljivo je torej, da se je novi odbor vlegel na zelo dobro postlano posteljo in je potemtakem lahko videti na prvi pogled delaven. Seveda bo njegovo delavnost moralo dokazati njegovo delo v bodoče. Ne odrekam pa s tem delavnosti g. tajniku, saj je za orvo strelsko vajo izdelal sam vse tako zelo okusne plakate.

MALA NEDELJA. V nedeljo 3. maja ob 15 pojdemo vsi od blizu in daleč v Društveni dom, kjer bo sokolska četa uprizorila ljudsko igro »Testament«. Sodelovalo bo nad 30 oseb.

METLIKA. Dne 17. t. m. je bil novo zgrajeni vodovod blagoslovljen in svečano izročen svojemu namenu. Pri izviru Obrha se je zbrala velika množica ljudi. Predsednik občine g. Malešič Ivan je v uvodu pozdravil odlične goste in kratko orisal zgodovino vodovoda in trud, ki je vložen v zgradbo. Na to pa g. Dostal, metliški prost. blagoslovil vodovod, a banov zastopnik ga je otvoril ter izročil mestu v porabo. Stroški so znašali okoli 458.000 Din. Veliko zahvalo je dolžno mesto banski upravi in Higijenskem zavodu v Ljubljani, ki sta s podporami omogočila uresničenje te izredno važne naloge.

Perina takoj spet lotiti dela, toda nastop gospoda Teodora jo je tako zmedel, da je bila vsa zmedena. Vedela je, da si je nakopala smrtnega sovražnika, ki jo bo preganjal in jo skušal odriniti, čeprav je tako sladko govoril.

V tem trenutku pa so se iznova odprla vrata in v pisarno je stopil Talouel. Njegov korak je bil kakor lisičji. Zdelo se ji je, da se plazijo k njej zver, ki jo hoče zahrbtno napasti. Talouel je poželjivo gledal na mizo, kjer je ležalo pismo in začetek prevoda, nato pa je vprašal:

»Kako daleč si pa že kaj s prevodom? Ali boš kimalu pri kraju?«

»Saj sem komaj začela.«

»Gospod Teodor te je zmotil, kaj ne? Kaj pa je hotel?«

»Angleško-francoski besednjak.«

»Čemu mu pa bo. Saj ne zna niti besedice angleščine.«

»Ničesar mi ni rekel.«

»Ali te ni vprašal, kaj je v pismu?«

»Saj sem šele pri prvih stavkih!«

»Pa vendar ne boš trdila, da ga še nisi do konca prebrala.«

»Nisem ga še prevedla.«

»Na papir še ne, toda zase že.«

Molčala je.

»Vprašam te, ali si ga že prebrala«, je mirno ponovil Talouel. »Ali mi ne misliš odgovoriti?«

»Ne morem.«

»Zakaj pa ne?«

»Ker mi je gospod Vulfran o tem pismu prepovedal govoriti.«

»Saj vendar prav dobro veš, da sva go-

MOZIRJE. (Smrtna koša). V Mozirju je umrl znani kipar g. Ivan Cesar v 73. letu starosti. Zbolel je bil na zavrtni pljučnici, ki ga je spravila v nekaj dneh. Bodi priljubljenemu možu ohranjen blag spomin!

SV. BENEDIKT V SLOVENSKIH GORICAH (Smrtna kosa). V ponedeljek smo pokopali posestnika g. Alojza Pavriča. Kljub svoji orjaški postavi je moral umreti zaradi neozdravljive bolezni — raka. Stel je 70 let. Njegova poslednja pot je pričala, kako zelo je bil spoštovan. Bil je vzoren gospodar in poštenjak. Dolgo vrsto let je bil župan in odbornik občine Sv. Treh kraljev, po komasaciji pa odbornik občine Senarske in krajevnega šolskega odbora. Bil je tudi podporni član gasilske čete. Najbolj ga bodo pogrešali njegovi sovaščani, ki jim je bil po svojih obilnih izkušnjah svetovalec v vseh rečeh. Naj mu bo lahka domača zemljica!

SV. BOLFENK PRI SREDIŠČU. Društvo kmečkih fantov in deklet bo imelo običajni kmečki praznik v nedeljo 7. junija. Zato prosimo okoliška društva, naj na ta dan ne določajo prireditve. Na sporedu bodo sprevid, mladinsko zborovanje, tekma koscev na travniku g. Vinka Praprotnika v Lači vasi, polževa dirka kolesarjev, nato pa na vrtu g. Iva Štamparja srečolov in kmečka veselica s pestrnim sporedom. Igrala bo godba na pihala. Dne 7. junija vsi na kmečki praznik v Lačo vas!

Naročnikom »Domovine« na znanie!

Naročniki, ki naročnine za lansko leto navzlic prošnjam in opominom niso hoteli poravnati, ne dobe več te številke. Da vzdržimo red in odvrnemo škodo, ki jo neplačniki delajo časopisu, smo bili primorani, jim z današnjim dnevom list ustaviti. Vendar pa bomo vsakemu izmed teh poslali vse zamujene številke, kolikor jih bomo še imeli v zalogi kadar prejmemo zaostalo naročnino.

Prosimo pa vse cenjene naročnike, da plačujejo naročnino redno, in sicer kakor je navada povsod, vnaprej, da si tako zagotovijo pravico do prejemanja lista in ga jim potem tudi ne bo treba ustavljati.

Upravništvo »Domovine«

spod Vulfran in jaz skoraj eno. Vse ukaze, ki jih da gospod Vulfran, izrečem jaz, vse, kar odloči, uredim jaz. Tako moram zvedeti vse, kar se dogaja.«

»Tudi njegove zasebne zadeve?«

»Oho, ali je pismo zasebno?«

Opazila je, da se ji je zareklo in zato je odvrnila:

»Tega nisem dejala. Vprašala sem samo, ali bi morali za pismo zvedeti tudi tedaj, če bi bilo zasebno?«

»Tedaj še zlasti, ker bi bilo to gospodu Vulfranu v korist. Saj veš, da je zbolel od samih skrbi in žalosti. Če bi iznenada prišla kakšna novica, ki bi ga znova užalostila, bi bilo to morda zanj usodno. Kap bi ga utegnila zadeti. Zato moram zvedeti, kaj je v pismu, da odločim ali mu smeš prevod prebrati, in ga na vsejino prej priporavim. Če bi mu ti pismo prebrala brez moje vednosti, bi bilo že prepozno.«

Govoril je hudo prepričevalno in prijazno.

Ko je nehal, je pričakoval, da ga bo takol ubogala. Toda Perina je molče strmela vanj in se še zganila ni. Le nekoliko je pobledele.

Zato je nadaljeval:

»Upam, da si dovolj pametna, da boš razumela to, kar sem ti pravkar povedal. Saj moraš sama urvideti, kakšnega pomona je za gospoda Vulfrana, pa tudi za nas same, da bomo nad njegovim zdravjem. Sicer je videti krepak toda to je samo na videz. V resnici je hudo bolan. Črv, ki ga je ranil pred leti, ga še zmerom razjeda. Zlasti hudo ga je zadela izguba vjda. Zato se moramo vsi truditi, da mu kolikor mogoče olajšamo in osladimo življenje.«

Domače novosti

* **Polkovnik Branko Pogačnik na dvoru.** Komandant ljubljanskega vojaškega okrožja polkovnik g. Branko Pogačnik je vpoklican v posebno službo na dvoru N. Vel. kraljice Marije. Polkovnik Pogačnik je bil svoj čas dolga leta ordonančni oficir blagopokojnega kralja in je užival kot tak posebno zaupanje kraljevske dvojice. Polkovnik Pogačnik je svojo novo službo že nastopil.

* **Zaščita domačih vin.** Kmetijski oddelek banske uprave je sklical posvetovalni sestanek o zaščiti izvora domačih vin. Sestanek je bil v Mariboru pod vodstvom načelnika kmetijskega oddelka inž. Podgornika in se je vršil predvsem zaradi tega, ker se v zadnjem času prodajajo mnoga vina, ki se uvažajo iz južnih pokrajin pod imenom naših kakovostnih vin. Razumljivo, da prinaša tak način vinske trgovine našemu vinogradništvu ogromno škodo. Saj je prav ljutomersko vino v drugih pokrajinah države prišlo na slab glas zaradi tega, ker se je pod znamko ljutomercana prodajala kdove kaka mešanica. Na sestanku se je napravil sklep, da se bo postopno izvedla zaščita naših tipiziranih vin v vsej Sloveniji. Takoj pa se zaščiti naš znani ljutomercan ter se bodo za naprej smela prodajati pod to znamko res samo pristna vina iz ljutomerskega okoliša.

* **Za minimalne delavske mezde.** V ministristvu za socialno politiko in narodno zdravje pripravljajo uredbo o minimalnih delavskih mezdah. Istočasno se v tem ministristvu preučuje tudi vprašanje nove uredbe v pogledu zavarovanja za primere onemoglosti, starosti ali smrti, kakor to določa zakon o zavarovanju delavcev iz leta 1929.

* **Hudo breme za vinogradnike.** Med vinogradniki je nastalo razburjenje, ko je prišla vest, da je v novem finančnem zakonu odredba, po kateri morajo banske uprave poplačati zalogo vina pri vseh vinogradnikih v državi. Za domačo porabo je določenih 100 litrov na osebo, za vse drugo vino se pa mora plačati trošarina. Kako bodo to trošarino pobirali, še ni znano. Vinogradniki pravijo, da so že tako v brezupnem položaju, a ta odredba jih bo spravila na rob prepada.

* **Bosanski rudarji** zahtevajo zvišanje mezd. Na zborni zveze rudarjev iz Bosne

in Hercegovine, ki se je v nedeljo vršil v Zenici, so zborovalci zahtevali tudi popravilo pravilnika bratovskih skladnic in zvišanje mezd za 15 odstotkov.

* **Zagrebski nadškof dr. Bauer nevarno bolan.** Nedavno je obolel za pljučnico zagrebski nadškof dr. Ante Bauer. Sivolasi nadškof je bolezen srečno prebolel in se je že pripravljaj, da pojde na oddih v Dalmacijo. Spricho oslablosti pa je zdaj nenadoma zbolel še za vnetjem srednjega ušesa.

* **Jugoslovenski šahovski prvak je Slovenec.** V Novem Sadu se je zadnje dni vršil narodni šahovski turnir, na katerem je dosegel prvenstvo Slovenec Vasa Pirc.

* **Jesenske gobe rasejo zdaj.** Posledice letošnje čudne zime se pojavljajo pri živalstvu in rastlinstvu. Posebno pri gobah se je narava iztirila. Z Drenovega griča so javili najdbo mlade maslenke, ki se sicer pojavlja od septembra do oktobra. Blizu Doba pri Domžalah je našel šolski upravitelj g. Mayer več mladih zelenkastih golobov, ki je navadno ni najti pred julijem. Pisec teh vrst je našel ob koncu marca v Utiških gozdih zimske kolobarnice ali mraznice, ki se sicer pojavlja šele oktobra in jih na ljubljanskem trgu poznajo pod imenom sivke. V parku ob Cesti v Rožno dolino so že pred veliko nočjo bujno poganjali iz tal čopasti tintarji, katerih sezona je tudi šele jeseni. Iz Frama poročajo, da je našla neka učerka med potjo v šolo 14 lepih in zdravih gobanov (jurčkov).

* **Turneja mariborskih harmonikarjev.** Na svoji turneji po jugu države so prispeli mali mariborski harmonikarji v Sisak, kjer so nastopili pred nabito polno dvorano, nato so se pa odpeljali v Petrovgrad, kjer so priredili dva koncerta. Oba sta bila razprodana in malčki so bili deležni navdušenega odobravanja zlasti mali Rataj, ki je nastopil kot solist. Fantiček je imenitno zaigral nekaj domačih pesmic in je bil po vsaki točki nagrajen s posebnim ploskanjem. Iz Petrovgrada so se odpeljali harmonikarji v Sombor. Na postaji jih je pričakovalo več sto ljudi. Zbrana je bila tam tudi šolska mladina z zastavicami, ki je malčke sprejela s pesmico. Harmonikarji so nastopili v Sokolskem in Oficirskem domu in so bili deležni enakega uspeha.

ha. Po somborskem koncertu so se vrnili v Maribor.

* **Velika javna dela v Beogradu in Zemunu.** V Beogradu bodo zgradili moderno rečno пристanišče. Stroški bodo znašali 85 milijonov dinarjev. Za modernizacijo naše trgovinske mornarice je pa določenih 25 milijonov dinarjev. Teh 110 milijonov bo dala po večini Državna hipotekarna banka, le 30 milijonov se bo dobilo iz državnih skladov. Če prištejemo k tem velikim javnim delom še železnico in cesto Beograd-Pančevo, asfaltirano cesto Zemun-Beograd in dva orlaška mostova preko Dunava in Save, vidimo, da so bila opravljena v zadnjih letih v Beogradu in okolici Zemuna ogromna dela skoro izključno s finančno pomočjo države.

* **Strašno izkoriščanje siromašnega delavstva.** V časopisju smo brali, da plačujejo v neki mariborski tvornici delavcem pri akordnem delu 75 par na uro. Ko so se nekateri delavci pritožili zaradi strašnega izkoriščanja, so dobili namesto pravice odpustnico!

* **Avstrijski begunci neprestano prihajajo čez mejo.** Te dni so prišli naši obmejni stražniki na različnih krajih severne meje štiri begunce. Dva sta s Koroškega, in sicer Ivan Diks iz Lojlinga pri Celovcu in Ivan Sac, dijak, star šele 15 let. Izjavila sta, da sta pobegnila iz strahu pred aretacijo. Dva begunca sta pa pribežala iz Gradca. Oba sta pekovska pomočnika in sta sodelovala v hitlerjevskih vrstah.

* **Sneg v Srbiji.** Po toplih dneh je zavladal po nekaterih krajih hud mrz. A tudi iz drugih krajev prihajajo vesti o nenadni spremembi vremena. Po planinah je začel ponovno padati sneg. V okolici Kolašina je padal sneg dva dni, tako da je promet čez Čakor ustavljen.

* **Roko mu je raztrgalo.** Ignac Simonič 18-letni delavec pri Sv. Rupertu v Slovenskih goricah, je streljal iz pištole, ki pa se mu je v levici razletela in mu razmesarila vso dlan ter odtrgala srednja dva prsta. Prepekljali so ga v bolnišnico.

* **Požar v Nazarijah.** Te dni je začel goreti na škofijskem posestvu v Nazarijah 16-okenški kozolec, poln sena in slame, ki je bil pokrit z leseno streho. V največji naglici je stonila na delo brizgalna pomarskega gasilnega

Ce ne bi bila Perina vedela o Talouelu niti česar drugega kakor to, kar ji je pravkar rekel, bi mu bila morda verjela, tako pa je slišala o njem že toliko ne preveč laskavih reči, da se ni dala zavesti. Vedela je, kaj tiči za njegovo namišleno dobrosrčnostjo: radovednost, kaj je v pismu iz Dake. Ali je pisaneja kaj o tovarnarjevem sinu Edmundu, Perininem očetu, ki si ga je Talouel nedvomno zelo bal.

Zato je čez nekaj časa odločno rekla: »Gospod Vulfran mi je še posebej naročil, da nihče ne sme zvedeti, kaj je v tem pismu.«

Talouel jo je debelo pogledal, toda ni si vedel pomagati. Jezilo ga je, da se mu to neznanu dekletu upira, vedel pa ni, kako naj si jo pridobi na svojo stran. Potem je še enkrat poskušal na lep način:

»Poslušaj!« ji je rekel. »Saj sem ti povedal, kako je s to rečjo. Vsebine pisma ne želim zvedeti zaradi sebe, ampak zaradi gospoda Vulfrana. Dobro veš, da meni tovarnar vse zaupa. Pa vzlic temu nočeš...«

»Ne smem,« je Perina odločno ponovila. »Ali si res tako neumnica?« se je ujezil Talouel.

»Da, sem,« je mirno odvrnila Perina in se ozrla stran.

»Če je tako,« je nadaljeval Talouel, »bom moral poskrbeti, da ne boš preveč dolgo zavzemala mesta, ki ti ga je dal gospod Vulfran. Hotel sem ti pomagati, v takih okoliščinah pa ti seveda ne morem in ne smem več. Ali si razumela?«

»Da, gospod.«

»Če si razumela, ti svetujem samo še nekaj: premisli v kakšnem položaju si danes

in v kakšnem boš jutri. Če se boš iznemada znašla na cesti. Do večera bom počakal. Takrat mi povej, kako si se odločila.«

Obrnil se je in šel, ne da bi se bil še kaj zmenil zanj.

ENAINTRIDESETO POGLAVJE

Pismo iz Dake

»Premisli!«

Kada bi bila premišljevala, toda zdaj ni mogoča, ker je gospod Vulfran že nestrpen. Čakal na prevod pisma iz Dake.

Zato se je iznova lotila tega težavnega dela. Misli si je, da se ji bo med delom razburjenje poleglo in res je začutila, kako ji je odleglo, ko se je spet zatopila v dolgo pismo. In začela je pisati:

»Naiveč težav sem imel radi tega, ker je že minilo toliko časa, kar se je vaš sin Edmund Pandavoino oženil. Ker oče Leclerc, ki mi je poročil, ni mogel dati nobenih polasnih več — saj je prej umrl — sem izprva tipal v temi. Moral sem pisati na vse strani, da bi sploh kaj zvedel in se lahko ustvaril vsaj približno sliko o dejanskem položaju.

Tako sem počasi dognal, da je bila mlada žena, ki si jo je bil vaš sin izbral, obdarovana z najlepšimi lastnostmi, ki jih moremo od ženske zahtevati: bila je razumna, dobra, ponižna, nežna in značajna. Kakor so mi povedali, je bila tudi nenavadno lepa.«

Štirikrat je prepisala ta del pisma, ki je bil nedvomno najtežavnejši, potem je nadaljevala:

»Že davno je minil čas, ko je bil višek izobrazbe indskih žensk v tem, da so se znale lepo vesti. Zdaj smatra vsaka Indka za svojo dolžnost, da se nauči česa koristnega. Hodila je v šolo in tako je spoznala tudi očeta Leclerca. Bila je iz najboljših bramanske rodbine. Kakor najbrž veste, so bramani najhujši nasprotniki krščanske vere. Vendar je ooda nanesla, da se je pri očetu Leclercu seznanila z našo vero in postala kristian. Ne da bi bil kdo izmed domačih zvedel, se je dala krstiti. Ko se je to zvedelo, so jo začeli vsi Indci zaničevati.

Tudi njena družina jo je izprva postrani gledala, toda ni minilo dolgo, ko so se tudi njeni starši pokristijanili. Oče Leclerc je imel čudovit dar, da je znal ljudi navduševati za svojo vero in jih prepričevati, da bodo le po njej dosegli zveličanje.

Ker je bila tako vsa družina izobčena iz svoje kaste, se je začela seveda bližati Evropecem. Oče mlade Indke je stopil v poslovne zveze z nekim Francozom in ustanovil z njim veliko tovarno svile. Tvrdka se je imenovala Doreani & Bercher.

V hiši Francoza Bercherja se je mladi gospod Edmund Pandavoino kmalu seznanil z lepo Indko in se vanjo zaljubil. Zaradi lepih lastnosti, na katerih je slovela, ni to seveda nič čudnega.

Hotel se je takoj poročiti z njo, toda pri tem je naletel na ovire od doma. Koliko so bile te ovire opravljene, ne morem reči, ker ne poznam položaja. Zdi se mi pa, da bi bile lahko izostale.

(Dalje)

društva, toda zaradi zelo močnega južnozhodnega vetra gasilci niso mogli preprečiti širjenja požara. Zacele se je vžigati že na sosednjih gospodarskih poslopih in usah. Prav zadnji trenutek so nazarskim gasilcem priskočili na pomoč in rešili položaj moziški gasilci, za tem pa še gasilna društva iz Rečice, Gorice, Pobrež in Grosovelj. Pravočasna pomoč je požar omejila in obvarovala Nazarje.

*** Otok je zanetil požar.** Posesniku Alojzu Jernejšku v Pernicah pri Sv. Marjeti ob Pesnici je zgorela hiša. Ogenj je zanetil najbrže šestletni domači sinček, ki se je igral z vžigalicami.

*** Gad ga je pičil.** Zgodnja pomlad je tudi zgodaj zbudila kače iz zimskega spanja in te dni so pripeljali v ljubljansko bolnišnico prvo žrtev kačjega pika, 75letnega posestnika Jakoba Pestotnika iz Lukovice. Mož je v gozdu nabiral dračje in na prisojni strani naletel na gada ali modrasa, ki ga je pičil v desnico.

*** Smrtna posledica nesreče.** Pred dobrima dvema tednoma sta se posesninci Neži Kobanovi na Selah splašila mlada vola in jo povozila. Za posledicami poškodb, ki jih je dobila pri tej nesreči, je uboga žena na veliko nedeljo izdihnila. Blag ji spomin!

*** Smrt pri podiranju dreves.** Posesnik Jakob Vrtnjak s Podgradja, star 47 let, je pomagal svojemu zetu, ki je pri mlinarju Ribiču v Cezančevih žagar, pri podiranju hrasta na Ribičevem posestvu. Delavci so ga opozarjali, ker je bil zaradi trahoma skoro slep. Ko se je hrast že nagibal, je Vrtnjak bežal v smeri njegovega padca. Dosegla ga je ena veja in ga hudo poškodovale. Zlomila mu je desno nogo na dveh mestih in hrbtenico, poškodovale pa ga je tudi po glavi. Še preden so ga skozi Ljutomer pripeljali domov, je za poškodbami umrl.

*** Vinski hram zgorel.** V Tolstem vrhu je v eni izmed preteklih noči zgorel lesen vinski hram, last posestnika Franca Franka iz Brusnice. Očitno je, da je hram nekdo zažgal.

*** Tragična smrt otroka v vodi.** Te dni se je štiri in pol leta stara Marjanca, hčerka kovaškega mojstra Antona Zoreta iz Kamnika, igrala pri Bistrici pod jezom, kjer delavci sejejo pesek. To je sredi struge, čez katero je postavljena deska. Vse kaže, da je deklica šla čez desko, kjer ji je spodrsnilo in je padla v vodo. Starši so otroka pogrešili in ga iskali vse popoldne. Zvečer pa so našli utopljeno dete pod jezom.

*** Smrtna nesreča v gozdu.** Žrtev nesreče je postal v Vratah 74letni hlapec Leopold Krot. Njegov gospodar, posestnik Pošek ga je poslal v družbi svojega sina Ivana in 18 letnega pastirja Uriča v gozd podirati smreke. Drevesa sta podirala oba fanta, starec pa je podrti smreke klestil. Ko je tako obsekaval vejeve, sta njegova tovariša podirala novo drevo, ki pa se je pri padcu tako nesrečno zasukalo, da je vrh zadel Krofa na glavo. Udaril ga je s tako strašno silo, da se je zdrobila lobanja. Obležal je na mestu mrtve.

*** V apno je padla.** Kočarica Cafutova Neža iz Vareje je bila zaposlena pri gradbi, kamor je nosila apno. Ko je zajemala živo apno iz jame, ji je spodrsnilo, da je padla z obrazom naprej v jamo. Dobila je hude opekline po vsem životu in je nevarnost, da izgubi še eno oko. Prepeljana je bila v bolnišnico.

*** Nenadna smrt.** Posesnica 40-letna Marija Težakova s Turškega vrha je ostala sama doma, ker ji je bilo slabo, med tem ko se je njen mož z ostalimi domačimi napotil v vinograd na delo. Pri matorji je bil le 5-letni sinček, ki se je zelo prestrašil, ko se je mati nenadno zgrudila na tla. Takoj je pohitel v vinograd po očeta. Ko sta se vrnila, sta našla ženo že mrtvo. Začela jo je srčna kap.

*** Živa bakla.** Hlapec Bračič Ivan iz Ložine, uslužben pri posestniku Kozlu Janazu, je zažgal na travniku dračje. Nesreča je hotela, da mu je spodrsnilo in je padel v ogenj, kjer se mu je vnela obleka. Vsega opečenega so rešili iz plamenov bližni de-

lavci. Prepeljan je bil v bolnišnico, kjer je umrl.

*** Pri živem telesu je hotel zgoreti.** Zapuščen od vseh je živel v Hrasovcu pri Zavrču samoten življenje 60-letni viničar Bratuš Franc. V zadnjem času je ljudem neado kradel perutnino. Ker tatvine niso ponesle, so naposled obdolžili teh tatvin viničarja Bratusa. Za veliko noč so pazili nanj skozi okno in videli, da uživa kokošje meso. Ta pojedina je bila zanj usodna. Obdolžili so ga vseh tatvin. Starček si je to obdolžitev vzel zelo k srcu. Na velikonočno nedeljo se je jutraj napotil k maši v Zavrč, odkoder se je domov vrnil šele popoldne. Doma se je vse del na postelo, kakor se domneva, in zažgal pod seboj slamnjako. Ogenj je naposled zajel tudi njega. Očitno zaradi hudih bolečin in da napravi svojemu trpljenju konec, se je nato z lovsko puško ustrelil v srca. Ogenj se je čedalje bolj razširil, da je naposled objel tudi viničarja, ki je pogorela do tal. Ljudje, ki so prihiteli gasiti, so našli med ruševinami le še ožgano truplo. Z nesrečnim možem sočustvujejo vsi sosede, saj mu naposled nihče ni hotel ničesar slabega, ker so vedeli, da je siromak in da se nima s čim preživljati.

*** Domačija v plamenih.** V gospodarskem poslopiju posestnika Alojza Kesaka v Zg. Dobrenju je te dni nastal požar. Ker je bilo poslopje krito s slamo, se je ogenj razširil tudi na hišo. Obe zgradbi sta pogoreli do tal kljub takojšnji pomoči gasilcev. Preiskava je ugotovila, da je ogenj zanetil neki slabotni gospodarjev sorodnik.

*** Držen vlom.** V nedavni noči so zlikovci vlomili v delavnico krojača Leopolda Razdevška v Prevaljah. Odnegli so mu raznega blaga za 10.000 dinarjev. Vlomilce, ki so morali biti dobro poučeni o razmerah, iščejo orožniki.

*** Izmišljen roparski napad.** Posesnica Julka Sajatovičeva iz Popovičev pri Suhorju blizu Metlike je po svojem pred letu v Ameriki umrlem možu podedovala okrog 100.000 dinarjev. Ženica je bila za ta denar v silnih skrbih in ljudje pravijo, da je nosila ves ta denar zmerom pri sebi. Te dni pa je prihitela Sajatovičeva k orožnikom, češ da sta jo na poti v Metliko blizu Rosinovega hriba napadla dva okrinkana razbojnika. Ustavlja sta jo s samokresoma v rokah in morala jima je izročiti ves denar. Vse to je Sajatovičeva tako prepričevalno pripovedovala, da so bili orožniki uverjeni, da je bila res napadena in so takoj zasledovali roparje, o katerih pa ni bilo ne duha ne sluha. Preiskava je pa pokazala, da je napad nedvoumno izmišljen. Sajatovičeva se je namreč zapletla v protislovja, naposled pa je začela zatrjevati, da je bila v Zagrebu, kjer je prenočevala in ji je nekdo denar ukradel. Pozneje je spet pripovedovala, da je denar izgubila. Orožniki so jo aretirali in zaslislali, nato pa izpustili. Ženica bo imela sitnosti pred sodiščem.

*** Dravski rečni roparj.** Prebivalce tik Drave v Mariboru strašijo zadnje čase neznan vlomilec, ki pride v temnih nočeh po reki v čolnu, izvrši vlom in se zopet odpelje po Dravi. Te dni je oplenil delavnico železničarja Josipa Potočnika v Melju.

*** Zaradi uboja.** Okrožno sodišče v Celju je obsodilo 60letnega kovaškega mojstra Matevža Jaklja iz Lemberga pri Vojniku zaradi uboja na dve in pol leta robije, na plačilo povprečnine v znesku 600 Din in bolniških stroškov in na izgubo častnih pravic za dobo treh let. Jakelj je 8. marca zvečer v Lembergu iskal fante, ki so bili napadli njegovega sina. Pri svoji kovačnici je našel Jožeta Blazinška, ki ga pa v tem ni spoznal. Jakelj ga je vprašal, kdo je in kaj hoče. Ker Blazinšek ni odgovoril, je Jakelj pograbil oster železni predmet, večkrat zamahnil po Blazinšku in mu zdrobil lobanjo. Blazinška so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer je umrl.

*** Dva mala požigalca.** 6letni Josip Majhenič in njegov 8letni bratec Anton Majhenič na Poličkem vrhu sta ukradla doma materi jaleca ter jih zanesla v trgovino, kjer sta jih

zamenjala za vžigalice. S tem sta potem zazgala venk stog siame posesninci Franciški Ledinkovi. Zaradi ognja je bilo v velik nevarnosti tudi gospodarsko poslopje, katerega so komaj oteh. Mlada nepridiprava sta dejanje orožnikom priznala. Nato so ju izročili očetu s prošnjo, da jima pošteno pomeji hlače.

*** Zločmec, ki zažiga in strelja.** V nedavni noči je začelo goreti poslopje posesninka Ivana Iuska v Pobrežju pri Ptuj, kjer je zločmec poil hišna vrata z bencinom in jih zažgal. Ko so hišna vrata že gorela, se je pojavil gospodar, da bi začel gasiti. Med tem pa je požigalec oddal na njega štiri strelce in pobegnil v smeri proti St. Vidu. Kmalu za tem je začelo goreti obširno gospodarsko poslopje župnišča pri Sv. Vidu pri Ptuj. Zgorela sta oba živinska hleva, svinjaki, kolarnica, mlatilnica, dve slamožeznici, pet vozov in še drugo razno gospodarsko poslopje. Tudi ta poslopja je zažgal isti požigalec in je takoj po požigu napadel posesninka Konrada Korošca ter ga pretepel. Korošec je divjaku komaj ušel. Napadalec je za njim oddal še deset strelcev, vendar k sreči noben strel ni zadel. Zločmcu pa še ni bilo dovolj, da je uničil dve gospodarski poslopji. Spravil se je nad križ ob banovinski cesti, s katerega je snel podobo Matere božje in jo vrgel na sredo ceste. To je seveda le še povečalo ogorčenje ljudstva nad zločincem. Orožniki so aretirali nekega kmečkega fanta iz Spuhlje, ki ne more dokazati, kje je bil usodnega večera. Aretiranec sedi v ptuškem sodnem zaporu, orožniki pa vestno poizvedujejo o podrobnostih zločina.

*** Kelnaričeva žaloigra pred sodiščem.** Mariborsko okrožno sodišče je sodilo te dni vodnjakarskega mojstra Leopolda Kavčiča z Orehovskega vrha pri Gornji Radgoni, povzročitelja Kelnaričeve žaloigre v lanskem velikem tednu. Kavčič je sklenil pogodbo za zgradbo vodnjaka v Pobrežju pri Mariboru in je delo poveril svojemu pomočniku Avgustu Kelnariču brez vsakega nadzorstva. Zaradi slabega dela je Kelnariča na dnu vodnjaka zasuko, da je po tridnevem strašnem trpljenju umrl. Kavčič je pred sodnikom pripovedoval o križih in težavah svojega stanu in naposled s povzdignjenimi rokami prosil za milostno sodbo. Obsojen je bil na dva meseca strankarstva in gojino na dve leti.

*** Vlom.** V noči na nedeljo je neznanec vlomil v Čufarjevo trafiko v Trebnjem. Ker pa trafikantka ne pušča ponoči v trafiki nobenega blaga, se vlom tatiču ni izplačal.

*** V prepriju je ubil posestnika.** Na veliko nedeljo je postal 60letni posestnik Luka Lušina iz Padeža žrtev zločina. Ubil ga je z mesarskim nožem 21letni Leopold Trbovc, sin preužitkarice. Posesnik Lušina je bil svoj čas kupil od njegovega očeta vso domačijo. Vsi otroci so ostali pri novem posestniku, ki jim je dovolil, da do polnoletnosti ostanejo v hiši. Ko so na veliko soboto čistili hišo, je zmanjkala deska. Zaradi nje je med Leopoldom in Lušino nastal prepri in posledica je bila, da je razburljivi fant potegnil iz miznice dolge nož in ga zasadil gospodarju globoko pod rebra. Stari se je zgrudil, imel pa je še toliko moči, da si je nož sam potegnil iz rane. Ranjenca so prepeljali do najbližjega zdravnika, ki mu ni mogel več pomagati. Z zdravili mu je olajšal bolečine, nato pa so ranjenca z avtom odpeljali v krško bolnišnico, a jim je pred vrati izdihnil. Ubijalec je čez praznike ostal v oskrbi orožništva. Bil je zelo pobit in skesan. Po praznikih pa ga je orožništvo izročilo okrajnemu sodišču.

*** Smrtni strel v glavo.** V Dravogradu se je v glavo ustrelil v uradni pisarni vodja finančne kontrole Franc Kapun. Obležal je nezavesten. Nemudno so ga prepeljali v bolnišnico v Slovenjgradcu, kjer mu pa niso mogli več pomagati. Kaj je gnalo očeta petčlanske družine v smrt, ni znano.

*** Roparski napad sredi belega dne.** Nedavno se je vozil s kolesom v Brusnice Antončič Franc, sin posestnika iz Gmajnice. Peljal se je po Struškem borštu, nato pa zavil na krajšo pot, staro cesto. Zdej pa sta

fanta, ki je moral iti po tej slabji cesti peš postavila dva neznanca in mu prebrskala vse žepe, a nista ničesar našla. Ko sta ga izpurstila, je fant prestrašen odbrzel v divjem diru s kolesom v Brusnice, kjer je zadevo prijavil orožnikom.

*** Izgredi v Kerestincu.** AA poroča uradno: Dne 16. t. m. okoli 17. ure so prišli iz Zagreba v vas Kerestinec, srez samoborski, Katanec Karlo, trgovec, Mahmudbegović Ibrahim, bivši urad., Blagojevič Aleksa, trgovski pomočnik, Volmost Edvard, trgovski pomočnik, Čipera Ivan, delavec, Golemović Peter, bivši policijski stražnik, in Gogić Velimir, trgovski pomočnik, član mladinske organizacije JRZ, da obiščejo g. Mihalovića Antona, bivšega bana, predsednika organizacije JRZ v Zagrebu, in se informirajo zastran nekih strankarskih zadev. Na poti skozi vasi Rakitje in Kerestinec so jih skušali tamkajšnji kmetje napasti in grdo z njimi ravnavati, toda mladeničem se je posrežilo zbežati in priti v hišo g. Mihalovića. Kmetje so alarmirali tudi svoje sosede, ki so oboroženi z raznim topim orožjem, nekateri pa tudi s strelnim orožjem, v množici okoli tisoč prišli pred hišo Mihalovića in zahtevali, da se jim mladeniči izroče. Ker tega niso storili, so kmetje vdrli v hišo g. Mihalovića in šest mladeničev pretepli in ubili. Gogića Velimira pa nevarno potolkli. Pri tem napadu sta bila laže ranjena tudi g. Mihalović in kmet Juro Jurinac iz Rakitja. Nato je večja skupina kmetov, ko se je vračala domov, napadla hišo Bute Jovana, delavca iz Rakitja. Buto, njegovo ženo in hčer so kmetje ubili, hišo pa zažgali. Pri tem napadu je bil ubit tudi Francetič Frano, delavec iz Trnjica. Sodna komisija je takoj izvršila preiskavo, obenem pa vrši preiskavo tudi inspektor notranjega ministrstva dr. Milorad Vlastalin z več policijskimi organi, da doženejo vzroke teh dogodkov in da se bo s krivci takoj po zakonu ravnalo. Doslej je aretiranih deset oseb, glede katerih obstoji mnenje, da so bili kolovodje in podpihovanci. V vsem srezu samoborskem in Zagrebu vladata popoln red in mir.

*** Za smrtnimi poškodbami je umrl** v mariborski bolnišnici posestnikov sin Friderik Maček iz Pesnice. Friderika je bil na velikonočni ponedeljek v neki gostilni napadel njegov tovariš in mu s kolom zdrobil lobanjo.

*** Na bolgarski meji prijet Slovenec.** Pred dnevi je bolgarska obmejna policija pri Dragomanu, kakor poročajo, pregledovala vagona vlaka, ki je prišel iz Jugoslavije, in je čisto po naključju našla v nekem vagonu drugega razreda dobro skritega potnika. Mladenič je policiji priznal, da se je hotel brezplačno peljati do Carigrada, kjer se mu je obetala služba. Piše pa se Ivan Fajlar in je doma iz Senčurja. Tako je potoval že od Ljubljane do Sofije. Policijski komisar v Dragomanu ni verjel, da so fantove listine v redu, pa ga je izročil policiji v Sofiji.

*** Svinjo so ukradli.** Zajdovski fantje in znani Novak iz Logarovcev so ukradli pri Sv. Juriju ob Ščavnici svinjo, jo odpeljali z vozom ter jo zaklali pri Zajdovih. K temu dogodku pa so brž prispeli orožniki, da bi Zajdove zaslišali zaradi ukradenega kolesa, ki so ga res pri njih našli. Vodja tatinske družbe Novak si je moral potem svinjsko kožo naložiti na rame ter oditi k Sv. Juriju. Vsi bodo za svoj greh prejeli primerno plačilo na sodišču.

*** Tri smrtnonevarne poškodbe.** Na velikonočni ponedeljek je v Kotu pri Semiču v pisanosti navalil z nožem 22letni posestnikov sin Brunskole Albin iz Mihelje vasi na dva mladeniča in jima prizadejal hude poškodbe. Poškodovana sta 21letni posestnikov sin Vidmar Alojzij iz Kota in 17letni Metelko Franc, uslužben v Brezovici. Na vpitje obeh ranjencev so prihiteli na kraj pokola domači fantje in napadalca naskočili z istim orožjem. Brunskoleta so z noži tako obdelali, da je malo uprta, da bo ostal živ. Poleg njega so v bolnišnico prepeljali tudi njegovi žrtvi.

*** Zrtev fantovske podivjanosti** je postal delavec Ivan Anderle v Žirovnici. Pred neko

gostilno so ga napadli fantje in nekdo med njimi ga je obdelal z nožem. Sunil ga je z nožem v prsi tik pod srce, v rebra in tudi v glavo. Rane so take, da utegnejo nastati še prav resne posledice. Zdravi se v bolnišnici v Ljubljani.

*** Tihotapci so iznajdljivi.** Po 1. aprilu, ko je stopil v veljavo novi banovinski proračun, se je precej podražilo britje za one moške, ki se brijejo doma z brivskimi aparati. Od vsake britvice mora trgovec plačati dinar takse, ki jo potem pribije še s svojim dodatkom kupcu tako, da so postale zdaj britvice precej dražja reč, kakor so bile. V sosednji Avstriji pa so britvice še zmerom poceni. Prvi, ki so to opazili, so bili seveda tihotapci. Rezila za brivske aparate so postala zdaj zaželeno tihotapsko blago, ki se je začelo kar na debelo prenašati iz Avstrije čez mejo v našo državo.

Franc Goričan:

Peš po Franciji pred 40 leti

Nadaljevanje.

Bolnišnice sem se zelo veselil, čeprav še nisem bil nikdar do tedaj in ne pozneje v nji kot bolnik. Predstavljal sem si, da se tam, kjer je uprava republikanska, skrbi za vse oskrbe in nege potrebne prav po bratovsko. Predvsem, sem si mislil, se bodo zame gotovo prav posebno pobrigali, ker sem tujec, da bom lahko pravil, da se v republikanskih državah čisto drugače skrbi za pomoči potrebne kakor pa v monarhističnih. Sem bil pač pravi podeželski lahkovernež.

Takoj popoldne mi je poslal gospodar kočijo, dva delavca in oskrbnika Bretona po mene. Delavca, moja tovariša, sta me prišla in nesla na voz. Bolelo me je tako hudo, da bi bil kričal. Ker sem pa vedel, da ves stok, jok in vpitje ne olajšajo bolečin, sem bil rajši tih.

Ko smo se pripeljali na dvorišče bolnišnice, je šel oskrbnik, zelo prijazen in ljubezniv gospod, v pisarno, da opravi potrebno za moj sprejem. Cela večnost se mi je zdela, ko sem v bolečinah čakal na voz, kdaj bo to opravljeno. Navsezadnje pa se je oskrbnik le vrnil: »Vas ne sprejmejo.«

Kakor da bi bilo treščilo v mene. Vse ti sto lepo, kar me je pogosto bodrilo in tolažilo: upanje, nazor, mnenje, prepričanje, ljubezen in spoštovanje, vse se je na mah zrušilo v meni. Peljali so me nazaj v moje stanovanje in me zanesli po ozkih stopnicah v moj brlog. Breton je šel gledat, če bi bila v hiši kakšna ženska, ki bi mi za silo stregla, in jo je našel. Tedaj sem šele opazil, da sem stanoval v takšni hiši, kjer navadno stranke ne stanujejo.

Revmatizem traja navadno šest tednov. Ta dogodek z bolnišnico me je duševno tako potrl in razburil, da se je zgodil čudež: Čez dva dni sem šel že spet na delo — zdrav.

Nekega dne mi je rekel gospodar, da ga je neki gospod vprašal, ali pozna koga, ki bi njegovega sina poučeval v nemščini, in ali bi bil jaz sposoben in pripravljen za to. Sprejel sem Tri večere v tednu sem poučeval in v nedeljo, pa sem zaslužil večerjo in eno obleko.

Nekega dne sem dobil pismo od Štajerske hranilnice, da mi je dodelila 1000 frankov štipendije za pet mesecev. Dobival sem torej po 200 frankov mesečno za obisk vinarške šole. Šel sem takoj drugi dan v šolo in se tam vpisal kot izredni slušatelj. Šolnine sem plačal za en tečaj 50 frankov. Lotil sem se predvsem vinarstva. Tedaj se je obravnavala obnova starih vinogradov, ki jih je uničila trdna uš. V prostih urah sem hodil še vedno prakticirat k prejšnjemu gospodarju. Ker sem zdaj delal brezplačno, sem si lahko delo sam izbral.

Čeprav sem dobro obvladal francoski jezik, vendar prvih štirinajst dni nisem bil

*** Zaklad ponarejenih tisočakov.** Posestnik Alojz Lajh, ki je pred dvema letoma po svoji umrli materi prevzel posestvo v Senarski, je dal lansko leto prenoviti streho na hiši. Delavci, ki so razdirali slamnato streho, so naleteli v slami na pravcat zaklad. Našli so najprej zabojček z raznimi barvami, šestil in peresi za risanje, potem pa še knjigo, iz katere so se jim nasmelali pisani tisočaki in stotaki. Natančnejši pregled je pokazal, da so bili tisočaki in stotaki ponarejeni. Zadeva je bila prijavljena orožnikom, ki so takoj začeli preiskavo. Sum je padel na posestnikovega polbrata Vinka Vnuka, delavca v Bačkovcih in očeta petih otrok, ki se je rad okrog bahal s svojo risarsko umetnostjo. Preiskava je spravila na dan toliko obtežilnih reči, da se je Vnuk znašel kljub tajeju pred sodniki mariborskega senata, ki so ga obsodili na leto dni robije in na 1000 Din denarne kazni.

v stanu lahko sedeti predavanjem profesorjev. Tedaj sem šele razumel, kako važno vigo ima uho. Občeval sem do tedaj po večini le z delavci in uho je bilo navajeno na njih govorico.

Ravnatelj zavoda je bil Foex. Spisal je knjigo o vinarstvu, ki je obsegala 1120 strani, in sem si jo kupil. Za šolnino in to knjigo sem izdal več, kakor sem poprej porabil v dveh mesecih za hrano in stanovanje. Ko so se začeli izpiti, sem šel k ravnatelju v pisarno. Ravnatelj je bil velik obilen gospod. Šel sem ga prosit, ali bom smel k izpitom. Izjavil je, da to pod nobenim pogojem ne pojde. To sem tudi dobro razumel, saj sem šele komaj začel. Potem sem ga prosil, naj me on sam privatno preizkusi o svojem predmetu in mi da potrdilo o uspehu. Rekel sem mu, da sem kupil njegovo knjigo in da znam celo na pamet po vsebini. Upal sem, da se mu bom s tem prikupil ali vsaj zbudil v njem radovednost, koliko znam. Nadalje sem mu razlagal, da meni ni dosti, če dobim potrdilo, da sem se tega in tega dne vpisal. Potemtakem bi lahko dobil takšno potrdilo vsak, ki bi plačal šolnino, pa naj bi študiral ali ne. Kakor po večini vsi sodimo druge po sebi, tako sem tudi jaz sodil, da bo ravnatelj storil, kakor bi jaz v takšnem položaju. On mi pa je z zelo visokim glasom dostojanstveno in hladno odgovoril, da se s takšnimi rečmi ne bavi. Predpis je predpis, za drugo se pa uradnik ne briga.

Ob koncu junija sem dobil pismo od štajerskega deželnega odbora, ali bi spremljal neke vinarške strokovnjake po Franciji kot tolmač in koliko bi zahteval za to. Odpisal sem, da sem pripravljen in da zahtevam prosto prenočišče, hrano in vožnjo in tristo frankov. Nato sem dobil pismo od Balona, da so moji predlogi sprejeti in da se bosta pripeljala on in še neki drug gospod. Dopisovala sva si nekaj časa in on mi je pisal, kdaj pride. Vlak je seveda natančno nemogoče označiti. Pisal sem mu, da ju bom čakal pri vsakem brzem vlaku ponoči in podnevi. Da me bo pa lahko spoznal, bom stal natančno nasproti izhodu pri nekem poslopju. Imel bom srajco iz črnega satina in rdeč ovrtnik. Vedel sem, da kaj takega ne bo imel nihče na sebi, pa če bi jih bilo na tisoče. (Nadaljevanje sledi.)

BISTRA GLAVA

»Nimate pojma.« se baha mamica, kako bistre glave je naš Gašperček!

»No, Gašperček, poidi sem in povej stričku, koliko je tri in tri.«

»Tri in tri je pet«, se odreže Gašperček.

»No, vidite,« se razveseli njegova mamica samo za eno se je zmotil... »

POPOTNIKOVA TORBA

Kmečka borba za cene živini

Ptuj, aprila

Največji živinska sejmi v Sloveniji so gotovo v Ptuj. Zato prihajajo na te sejme mesarji in prekupčevalci tudi od daleč. Kmečko gibanje za dvig cen živini pa se je prav v tem važnem središču najslabše obneslo. Prekupčevalci to dejstvo izrabljajo, da kupujejo v Ptuj živino in jo potem tirajo na druga sejmišča, kjer so sejmiski odbori dosegali že znatne uspehe.

Da bi se take zlorabe onemogočile je Selekcijsko društvo za ormoško cikasto govedo pri Sv. Marku niže Ptuja sklicalo pred dnevi v Ptuj sestanek zanimancev. Sestanka se je udeležilo preko 50 zastopnikov.

Tajnik Selekcijskega društva za ormoško cikasto govede je podal zastopnikom poročilo o uspehih dvigovanja cen. Omenjal je, da v Sloveniji delujejo za dvig cen živini in kmetijskih pridelkov Kmetijska družba, Kmečka zveza in Narodna sloga. Kakor je na eni strani to razveseljivo, je na drugi strani potrebno, da vsa ta društva delajo skupno. V dosegu tega smotra je potrebna enotnost kmečkega stanu. Uspeh tega gibanja je odvisen samo od vzajemnosti in enotnosti našega kmeta, zato morajo v tem boju sodelovati vsi.

Po poročilu tajnika se je razvil razgovor o kmečkem položaju in so se naposled zborovalci zedinili v sledečih sklepih:

• Ustanovi se sejmiski odbor, sestojec iz zastopnikov občinskih kmetijskih odborov in gospodarskih društev. Ti odborniki bodo poskrbeli, da na vsak sejmiski dan pride po en kmetovalec iz občine, ki bo vršil rediteljsko službo na sejmišču. Vsi odborniki morajo nemudno po občinah in vaseh ustanavljati pododbore, ki bodo živino za prodajo ocenjevali. Izbere se ožji izvrševalni odbor, ki bo urejeval rediteljstvo na sejmišču, zasledoval cene živini, in obveščal o tekočem pododbore po vaseh in občinah in stopil v stik z vsemi organizacijami, ki delajo v ptujskem okraju na zvišanju cen. Ta odbor ima tudi nalogo, da preuči, kako pomagati kmetom, ki morajo živino prodajati v sili in se na ta način težavneje drže določenih cen.

KMURSKI GLASNIK

Zalosten konec domačega prepira. Pred dnevi se je javil na orožniški postaji v Murski Soboti 21letni Bouanec Anton iz Kroga tik Murske Sobotice in izjavil, da je doma svojega starejšega brata Franca nevarno poškodoval s sekirjo po glavi. Do žalostnega dogodka je po Antonovem pripovedovanju prišlo takole: Franc, ki šteje 35 let, je strahoval vso družino. Bodančevi imajo agrarno zemljo, ki je prepisana na Frančevo ime, zato je Franc pogosto domače enostavno oganjal od doma. Največkrat se je prepiral z bratom Janezom, boleharočim za jetiko, in ga tudi pretépal. Na velikonočni ponedeljek so bili mati, sestra, Franc in Anton v kuhinji. Janez pa se je v bližini umival, zaradi česar je škropil vodo okrog sebe. Franca je to ujezilo, zaradi česar je nastal med njima prepir in nazadnje sta se tudi spoprijela. V silni jezi je Franc zdajci planil z nožem v roki na Janeza, a je k sreči vmes skočila mati in ju začela miriti. Ko pa je Franc ponovno dvignil nož, da bi zamahnil po Janezu, je Janez pograbil majhno sekirjo, ki je ležala tik štedilnika, in udaril z njo brata po glavi, da bi rešil Janeza. Po izvršenem dejanju je Anton zbežal k sosedu. Kmalu sta za njim prišli tudi mati in sestra in zbegani pripovedovali, da je Franc kljub hudi rani na glavi imel še toliko moči, da je vse pretepel, nato pa se sam napotil v bolnišnico v Mursko Sobotu. Talko je žalostno zgodbo opisal Anton, a ranjeni Franc je le izpovedal, da ne ve, kateri izmed bratov ga je udaril, ker je ob udarcu izgubil zavest. Stanje ranjenega Franca je zelo resno, ker ima prebita lobanjo.

NAŠI NA TUJEM

Slovenci v Ameriki

Cleveland, aprila.

V Clevelandu je umrl Ivan Bergoč. Bil je samec in star 59 let. Rodil se je v Žejah v občini Stavna na Notranjskem.

V Sherboyganu je umrl Matija Razbornik, star 66 let, doma iz Savinjske doline. V Ameriki je živel 32 let. Zapušča dve hčeri, v rojstnem kraju v Sloveniji pa živi njegov oče.

V Clevelandu je umrla Ana Markušičeva, stara 22 let. Njena roditelja sta doma iz Viščega vrha pri Kostanjevici.

V Forest Cityju je umrl Anton Gerčman, star 61 let, doma iz Poljan, župnija Št. Vid pri Stični.

V Chicagu je umrl Franc Mohar, star 50 let, doma iz okolice Grosuplja.

V ubožnici v Girardu je umrl Miha Špehar, star 65 let, doma s Krasa.

V Toweru je umrl Anton Gornik, star 63 let, doma iz Gabrovcev v Beli krajini.

V Rock Springsu je umrl Martin Hribernik, star 56 let, doma iz Štajerskega. Njegova žena je že 24 let v umobolnici.

V Maxwellu je umrla Helena Delostova, stara 67 let, doma iz Korilnic na Notranjskem.

V Centerju je umrl Peter Jerman, star 65 let, doma iz Podpeč pri Cerknem.

V Seatteju je avto do smrti povozil Miroslava Zoretčiča.

Iz Meerbecka (Nemčija) nam pišejo: Dne 6. t. m. smo ponesli k večnemu počitku g. Janeza Primožiča, po rodu iz Hrastnika. Štel je šele 52 let. Zapušča vdovo in 12letnega sinka. Sedem tednov poprej smo bili pokopali njegovo taščo go. Ivano Flisovo. Oba sta bila zvesta bralca »Domovine«. Naj jim bo tuja zemlja rahla, njunim svolcem pa iskreno sožalje!

BANKA BARUCH

11, Rue Aubert, Paris (1)

odpremlj denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem denarnem kurzu Vrh vse bančne posle najkulantneje Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune Belgija: št. 3064-64 Bruxelles; Francija: št. 1117-94 Paris; Holandija: št. 1458-66 Ned. Dienst; Luksemburg: št. 5967 Luxembourg — Na zahtevo pošlamo brezplačno naše čekovne nakaznice 56

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Goveji zrezki. Razbelj mast in prepraži eno drobno sesekljano čebulo. Ko se je čebula zarumenela, priklj žličico kisa. Zrezke dobro stolci, osoli in pomaži s česnom. Tako pripravljene zložijo na čebulo in jih po obeh straneh opeči, nato malo zalij z vodo ali juho in jih duši do melikega. Ko so zrezki mehki, jih poberi na topel krožnik in pokrite postavi na toplo. V sok pa potresi zvrhano žlico moke, in ko moka porumeni, dodaj eno žličico gorčice, eno sesekljano sardelo in zalij z juho. Ko prevre, položi zrezke v sok, in ko je vse skupaj še malo prevrelo, je jed gotova. Daš z valjanci na mizo.

Orehove rezine. Umesj v testo: 21 dek moka, 16 dek sirovega masla, devet dek sladkorja v prahu, dva rumenjaka in malo naribane limonove in pomarančne lupinice. Testo dobro unesi in nato za pol centimetra na debelo zvaljaj. Pekačo dobro pomaži, posuj z moko, položi testo na pekačo in nomaži z poljubno mezgo. Če je mezga zelo gosta, jo razredči z rumom. Stolci sneg treh beljakov, primešaj 14 dek sladkorja v prahu, pomešanega z vanilijo, in tri pesti zmletih orehov ali mandeljnov. Ta nadev

pomaži po mezgi in počasi peci v zmerno vroči pečici. Pečeno in toplo zreži na poljubne kose.

Praktični nasveti

Barvašne usnjene predmete, ki so zamazani, očistiš takole: Raztopi v vroči vodi jelenje soli (dobiš v drogeriji) in drgni s krpicco po madežu, da se začne peniti in da madež izgine. Potem briši s suho mehko krpo toliko časa, da se usnje posuši.

Uničevanje mušje zalege. Po deželi, kjer imajo odprta stranišča, se po gnoju pasejo roji muh, ki potem prenašajo bolezni. Pa tudi na hlevskem gnoju je te golazni polno. Da temu odpomoreš, potresi vsaj vsakih 14 dni po gnoju zdrobljenega živega apna. S tem boš uničila milijone mušje zalege, ki toliko trpinči uboge živali v hlevu in tebe nadleguje po sobah in kuhinji. Kakor hitro zapaziš prve muhe, začni takoj potresanje apna, da takoj že prvo zalego uničiš.

ZANIMIVOSTI

× **Drugi abesinski vojni minister pade.** Kakor poročajo italijanske vesti iz Asmare, so se vršili ob koncu preteklega tedna hude borbe južnozahodno od Marare. Pri teh borbah je padel ali je bil vsaj hudo ranjen poveljnik abesinskega oddelka ras Getaču. Ras Getaču je imel vodilno vlogo v političnem življenju Abesinije. Po smrti rasa Mulugeta je postal vojni minister. L. 1931. je bil z Anglijo, Francijo in Italijo podpisal pogodbo za dobavo orožja Abesiniji.

× **Dvajset mrtvih pri izgreduh v Lvovu.** Nedavno je prišlo v Lvovu do hudih izgreduv med nezaposlenimi in policijo. Nezaposleni so uprizorili v sredi mesta hrupne demonstracije. Policija se je zama trudi, da bi razpršila demonstrante. Prišlo je do spopada in so na obeh straneh streljali. 20 ljudi je obležalo mrtvih, okrog 100 pa ranjenih. Povod za izgrede je dal pogreb dveh ubitih nezaposlenih delavcev, ki sta postala nekaj dni prej žrtvi sličnih izgreduv.

× **Obsojeni francoski čarovniki.** Sodišča v afriški koloniji Togu so obsodila celo tolpo čarovnikov, ki so bili obtoženi, da so žene in dekleta ugrabljali z namenom, da bi jim služile pri čarovništvu. Vodja čarovnikov je bil kaznovan na 15 let ječe in na 10 let izгона, njegov pomočnik na 10 let ječe in prav toliko let izгона, 13 drugih obtožencev pa je bilo kaznovanih na pet let ječe in pet let izгона. Take obsodbe so seveda zelo redke, ker žrtve navadno nimajo toliko poguma, da bi vložile tožbo. Vzrok temu je iskat v strahu pred zastrupljenjem, v smrtnih grožnjah in pa v globoko ukoreninjenem praznovanju.

× **Shod brezvercev v Pragi.** V Pragi, v glavnem mestu češkoslovaške republike, so se za velikonočne praznike sešli brezverci z vsega sveta na shod, na katerem so sklepali o boju proti raznim veram. Na svetu je danes kakih šest milijonov organiziranih brezvercev, ki so razdeljeni v 12 držav. Glavni njihovi organizaciji sta Mednarodna zveza svobodomislecev za izobražence in Mednarodna zveza proletarskih svobodomislecev.

× **V Evini obleki pri velikonočni maši.** Razburljiv dogodek se je odigral v londonski katedrali sv. Pavla med velikonočno mašo. Ko so ob zvokih orgel korni dečki zapustili zakristijo, da bi opravili običajni obhod po cerkvi, se je pojavila mlada ženska v dolgem črnem plašču pred glavnim oltarjem. Ko je ženska prišla do ograje pred oltarjem, je nenadno odvrгла plašč in obstala gola z rokami, razširjenimi tako, da so napravljale z njenim telesom križ, pred oltarjem. Potem je pokleknila in se naposled viedla na tla z rokami še vedno v podobni križi. Eden izmed pevcev je naglo priskrčil in jo pokril s svojim plaščem. Spravili so jo v zakristijo, kjer so ugotovili, da gre za 25-letno blazno dekle. Policija jo je takoj spravila v norišnico.

RADIO LJUBLJANA

Nedelja, 26. aprila: 8.00: Telovadba (15 minut za moške, 15 minut za ženske; vodil bo profesor Dobovšek). — 8.30: Napoved časa, poročila, objava sporeda. — 8.45: Za dobro voljo (plošče). — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz cerkve sv. Cirila in Metoda (otroško ljudsko petje). — 9.40: Versko predavanje (dr. Ciril Potočnik). — 10.00: Ura lahke glasbe in narodnih pesmic (šramel kvartet, kitara, harmonika in pevski oktet). — 11.30: Mladinska ura (vodila bo Slavica Vencajzova). — 12.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 12.15: Kar želite, to dobite (koncert radijskega orkestra). — 13.15: Kar imamo, to vam damo (plošče po željah). — 16.00: Kmetiška ura: O gnojilih in gnojenju (inž. Kotlovšek). — 16.20: Godba »Skoga« (dirigent Heri Svetel). — 17.00: Gospodinska ura: Religiozna vzgoja žene (Dora Vodnikova). — 17.15: Godba »Sjoge« (dirigent Heri Svetel). — 17.40: Razvoj slovenske drame: (XV. ura): uvodno predavanje; Alojzij Remec: Zakleti grad — romantična igra v petih dejanjih. — 19.00: Napoved časa, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: Zadnji rapsod v Beli krajini. Mato Crnič (dr. Niko Zupančič iz Ljubljane). — 20.00: Na Junjevo (večer pomladnih pesmic, godbe, recitacij in zvočnih slik). — 22.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 22.15: Micky - jazz.

Ponedeljek, 27. aprila: 12: Plesi iz davnih in današnjih dni (plošče). — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15: Zabavna ura (radijski orkester). — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaji. — 18: Zdravniška ura: Kako se ubraniti strupenih plinov (dr. Matej Justin). — 18.20: Harmonisti pojo (plošče). — 18.40: Kulturna kronika: Ob 25letnici smrti slikarja Ivana Groharja (Anton Podbevšek). — 19.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: Naloga in smoter okeanografskega zavoda v Splitu (dr. Petar Jurišić). — 20.00: Koncert pevskega društva »Lire« iz Kamnika (pevovodja Ciril Vremšak). — 21.00: Operna glasba (radijski orkester). — 22.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22.15: Radijski jazz.

Torek, 28. aprila: 11.00: Šolska ura: Naša soseda Albanija (Viktor Pirnat). — 12.00: Slavnj pevci (na ploščah). — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15: Glasbene slike (plošče). — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaji. — 18.00: Haydnova ura (radijski orkester). — 18.40: Filozofsko predavanje (Fran Terseglav). — 19.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: Naseha kakor so in kakor bi morala biti (dr. Miroslav Stojadinović). — 20.00: Prenos opere iz Zagreba: vmes poročila, napoved vremena.

Sreda, 29. aprila: 12.00: Pestra vrsta priljubljenih točk (plošče). — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15: Magistrov šramel-kvartet. — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaji. — 18.00: Otroška ura: Pravilice ilustrirane z reproducirano glasbo (Mila Sarčeva, članica ljubljanske drame). — 18.40: Smernice društva za otrokovo varstvo (Vojko Iagodič). — 19.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: Stari Zagreb (Andžeo Djurski iz Zagreba). — 20.00: Prenos opere iz Ljubljane: vmes čas, poročila, objava sporeda.

Četrtek, 30. aprila: 12.00: Naša pesem, naša glasba (plošče). — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15: Baletna godba (plošče). — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaji. — 18.00: Lahka glasba (radijski orkester). — 18.40: Slovensčina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič). — 19.00: Na-

Din.	Din.	Din.
200	180	300
290	220	500
340	240	700

Sternski
CELJE 97

UMZ-X-2-NOKU-N-1-027

poved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: SSKJ. — 20.00: Večer romantične glasbe: Schubert — Chopin (sodelujejo Antičeva Karmen, Stefanija Vuk — Frankovska, profesor Marjan Lipovšek in radijski orkester). — 22.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22.15: Narodne pesmi (Fantje na vasi).

Petek, 1. maja: 11.00: Šolska ura: Mladina se klanja Mariji (nastopijo učenke licejske narodne šole s petjem, violino in harmoniko; Vodil bo Valentin Tomc). — 12.00: Operne predigre (plošče). — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13.15: Citre, mandoline, balalajke (na ploščah). — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaji. — 18.00: Ženska ura. — 18.20: Ronny - jazz (plošče). — 18.40: Delavska ura: Naloge slovenskega delavstva (Jože Grošek). — 19.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: 19.50: Šmarince (prenos iz cerkve sv. Cirila in Metoda). — 20.30: Maju v pozdrav (pele bodo: Polčka Zupanova, Jelka Igličeva, Frančiška Bernot — Golobova in Vida Rudolfova). — 22.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22.15: Vesela ura (radijski orkester).

Sobota, 2. maja: 12.00: Plošča za ploščo, napev v napev. — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila, poročila. — 13.15: Plošča za ploščo — napev v napev. — 14.00: Vremensko poročilo. — 18.00: Na delopust (igra na radijski orkester). — 18.40: Pogovori s poslušalci. — 19.00: Napoved časa, objava sporeda, vremenska napoved, poročila, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura. — 20.00: Pogledimo na dolensko stran — po Mirenski dolini od Trebnjega do Sevnice (napisal Marjan Tratar). — 22.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22.15: Radijski jazz.

SMOLA

Dušan: Draga moja, gotovo so ti prijateljice zelo zavdale, ko so opazile okoli tvojega vratu verižico ki sem ti jo podaril?

Vera: »Seveda so mi zavdale! Dve izmed njih sta to verižico že nosili okoli vratu pred menoj!«

Za smeh in kratek čas

AVTOMOBILIST PRED SODNIKOM

Sodnik: »Že štiri ljudi ste povozili.«

Avtomobilist: »Ne, samo tri, enega dva-krat.«

V POČASNI GOSTILNI.

Nacakar: »Oprostite, gospod, tu pri mizi sta sedela malo prej starejši gospod z dečkom. Ali veste, kam sta izginila?«

Gost: »Starejši gospod je med čakanjem na obed umrl, deček pa sedi pred vami...«

ISTIH MISLI

Urša: »Pravite, da boste odkrili svojo kuharico? Pa ste vedno govorili, da je dekle pravi zaklad.«

Neža: »Res ampak tudi moj mož je bil na žalost istih misli.«

POLICIJSKI PES

A: »Kakšen pes je to?«

B: »Policijski.«

A: »Pa ni sploh nič podoben policijskemu psu.«

B: »Že mogoče, ker spada k tajni policiji.«

NI GA STRAH.

Vera: »Ali vas ni strah, gospod Dušan? Tukaj v gozdu naju bi mogel kdo napasti.«

Dušan: »Kaj še, saj sem bil že dvakrat prvak v teku na daljavo.«

POLOVICO BO ZIBAL

Zena: »Miha, Miha, vstani, da boš zibal otroka.«
Mož: »Daj mi mir, zibaj ga sama.«
Zena: »Za božjo voljo, saj ga že dve leti zibljam. Otrok pa je vendar na pol moj, na pol tvoj.«
Mož: »Zibaj tedaj svojo polovico, moja pa naj počiva.«

RAZUMLJIVO

Gašper: »Veš, tožil sem ga zaradi razžaljenja časti, ker mi je rekel osel.«
Melhijor: »Pa to sem ti tudi jaz že neštetokrat rekel.«
Gašper: »To je čisto nekaj drugega! Ti me poznaš že iz mladih let.«

IZGUBLJENI SIN

»Kdo je bil najmanj vesel vrnitve izgubljene sина?« vpraša katehet v šoli.
»Pitano tele, gospod katehet,« se odreže bistra glavica.

ZAVRNJEN SNUBAC

Melhijor je zasnubil bogato Špela, ki ima cel milijon: »Vi, Špela, ste pa zelo bogati.«
Špela: »Ne, Melhijor, tega pa ne.«
Melhijor: »Ali me hočete, Špela?«
Špela: »Ne, Melhijor, tega pane.«
Melhijor: »Saj sem že vedel, Špela, da ne bo nič.«
Špela: »Zakaj ste me pa vprašali?«
Melhijor: »Zato, da bi vedel, kaj občuti človek, kadar izgubi en milijon.«

NESREČNI PETELIN

Gost: »Vestě kaj, gospod gostilničar, tisti petelin, ki sem ga snoči povečerjal, mi je obležal v želodcu. Od treh zjutraj nisem mogel več spati.«
Gostilničar: »Da, to je bil njegov čas. Natančno ob treh me je mrha zmerom zbudil.«

NAJBOLJŠI ODGOVOR

Melhijorček se hvali, da je v šoli znal najbolje odgovoriti učitelju.
»Kaj pa te je vprašal?« je radovedna mati.
»Vprašal me je, koliko nog ima jazbec, in jaz sem mu odgovoril: tri,« odvrne dečko.
»Prismoda, se je razjezila mati, »jazbec ima vendar štiri noge.«
»Že, že, ampak drugi učenci so vsi trdili, da ima samo dve,« se odreže Melhijorček.

NI BOLAN

A: »Kam hitiš, priatelj?«
B: »K živinozdravniku.«
A: »Saj nisi videl? prav nič bolan.«

NAJBOLJŠA ŽIVAL

Učitelj: »Jožek, ali veš, katera žival je najbližja človeku?«
Jožek: »Bolha, gospod učitelj!«

PRODA SE MLIN

na en par sorzčnih kamnov na stalni vodi. Tu es lahko redita dve kravi. Gozda dovolj za domačo uporabo. Poslopje prostorno in v dobrem stanju. Oddaljeno od železnice pol ure. Cena 35.000 Din. Polovica te vsote se lahko plačuje na obroke. Naslov: Jože Vođšek, Dolenje, Zidani most.

PRODAM NOVOZGRAJENO HIŠO,

vrt in lepo njivo tik ob državni cesti. Krška vas pri Brežicah. Cena se izve pri lastniku Francu Gričarju, Krška vas, p. Brežice.

ŠIVALNA STROJA,

ženski in krojaški (cena 700 Din), in pogrezljiv Pfaff za polovično ceno prodam: Kladežna 26, Trnovo.

KOLESARSKE POTREBŠČINE

in vse, kar rabite, kupujte vedno v Senčarjevih trgovinah: Mala Nedelja, Ljutomer in Strigova.

ŽIVA URA BUDILKA

Gost: »Ali imate v vašem hotelu tudi ure budilke, da bi se lahko zbudil pravočasno?«
Hotelir: »Kaj takega nam ni potrebno. Naš petelin zjutraj vedno začne peti.«
Gost: »Potem vas pa prosim, da navijete petelina za peto uro zjutraj.«

SIROMAK

Sodnik: »Obtoženi ste dvoženstva. Kaj morete navesti v svojo obrambo?«
Obtoženec: »Da sem zaradi tega dvojno trpel v zakonu.«

TUDI UTEMELJITEV

Vera: »Vedno si bila zagrizena nasprotnica zakonskega življenja, a vendar si se omožila. Kako to?«
Zora: »Hotela sem se utrditi v svojem prepričanju.«

PREVEČIKA HVALEŽNOST

A: »Če mi posodiš tisoč dinarjev, bom ostal tvoj večni dolžnik.«
B: »Saj se prav tega tudi bojim.«

KRTAČICA ZA ZOBE

Učitelj: »Kaj moraš storiti, da si ohraniš lepe zobe?«

Mihec: »Čistiti jih je treba.«

Učitelj: »S čim?«

Mihec: »S krtlačico.«

Učitelj: »Ali jo imaš?«

Mihec: »Ne.«

Učitelj: »Ali jo imajo tvoji starši?«

Mihec: »Tudi ne.«

Učitelj: »Kako pa potem veš, da se za zobe rabi krtlačica?«

Mihec: »Ker jih v naši trgovini prodajamo.«

PRODAM DVE PARCELI

Prva tričetrt ure od Laškega: njiva, travnik in zidani va v dobrem stanju v izmeri okrog 4 oralov; cena 15.000 Din. Druga pol ure od Laškega ob železnici: gozd travnik, njiva; Okrog dva in pol orala; cena 24.000 Din. Vpraša se pri Puncerju, Laško.

VSE DENARNE ZADEVE

teriatve v hranilnih knjižicah vseh denarnih zavodov, vrednostne papirje (Vojno škodo) nakup in prodaja. Izvede razne kompenzacije, plačila dolgov pri denarnih zavodih s hranilnimi knjižicami in z gotovino. Izposluje in vnovčje vse hranilne knjižice takoj v gotovini in hranilne knjižice na varno vknjižbo na mesečno odplačevanje v gotovini v polnem znesku in jamstvu. Vlagatelji in dolžniki obrnite se v gornjih zadevah na spodnji naslov. Zanesljive nasvete glede nakupa, prodaje in naložbe kapitala Vam daje brezplačno in jamči za strogo solidno izvedbo v vseh poslih. Trgovska agentura za bančne in kreditne posle Alojzij Planinšek, Ljubljana, Beethovnova ulica šte. 14 - II., telefon 35-10.

Ali trpite na tej bolezní nog?

Prvi znaki so vedno rdeča koža in občutljivost med prsti. Koža med prsti je vlažna, razpokana ali luskinasta z neugodno srbečico, ali pa je bela, odebelela in neprijetnega vonja. Premotrite noge takoj zvečer. Če najdete le enega od teh znakov, okrenite takoj potrebno. Vodi dodajte Saltrat Rodell. Soli izločujejo kisik ter dajo vodi videz neposnetega mleka. Ko pomosite noge v to mlečno kopel Saltrata, prodre kisik v znojnice in naglo uniči parazite gnojnega lišaja, ki so povzročitelji te nevarne bolezni. Čudovite Saltrat kopeli umirijo in zdravijo utrjene noge in pa noge, ki pečejo. Z uporabo Saltrat kopeli se omehčajo vsa trda mesta in žulji, ki jih lahko takoj odstranite s koreninami vred. Saltrat Rodell se prodaja z jamstvom uspeha v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

NOVOST! Samo Din 98.—

St. 63 719 Cenena, a dobra Shooock-Prool zapestna ura, točno regulirana, lep kromiran okrov zapestnica iz usnja — Stevilčnica in kazalo osvetljena (Radium)

Din 98.—.

Zahtevajte veliki cenik, ki ga dobite zastonj in poštne prosto. Velike izbira ur, zlatine in srebrnine.

Lastna protokolirana tovarna ur v sveti

H. SUTTNER, LJUBLJANA 6.

MALI OGLASI

KDOR POŠLJE 10 DIN V ZNAMKAH

dobi poštne prosto lepo »Patent« toaletno ogledalo s stojalom, katero je izdelano z vložkom za sliko ali fotografijo. D. Stuch, tovarna ogledal, Maribor.

TRAFIKANTOM IN KOLPORTERJEM

nudimo visok zaslužek s prodajo našega lista! Javite se takoj upravi lista »Oniram«, Mojstrana.